No. N. 45 M. 3813

గోలకొండపత్రిక

గోలకొండ కవులసంచిక

హైద్రాబాదు నిజాంరాష్ట్ర పరిపాలనము

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు జాతీయపత్రిక

103421

సంపుటము ౧౨ హైద్రాబాదు-దక్కన్ శా.శ.౧౮౬౦ బహుధాన్య నామసంవత్సర వైశాఖ శు॥౯ (౩౦ఖుర్దాద్ ౧౩౪౭ఫ.) గురువారము సంచిక ౧౦౧

ఒరిస్సా కాంగ్రెసు మంత్రివర్గ విజయము

ఇటలీల ఒడంబడిక లాభములు

కామన్సుసభలో బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రి ఉపన్యాసము

మైసూరు దివాను గాంధీగారితో సంప్రదించుట

పెకింగ్ నాన్కింగు ప్రభుత్వముల సమ్మేళనము

గవర్నరు హ్యాబక్ గారు సెలవు మానుకొనిరి

డేంబునుగారు గవర్నరుస్థానము నధిష్ఠించుచో కలుగుచిక్కు గుర్తించబడినది

ముందుకు మంచిపద్ధతి నెలకొనినదని కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుడు ప్రశంసించుట

ఒరిస్సా ప్రధాని ప్రకటన

కలకత్తా మే 3

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సువారు టెలిఫోను ద్వారా ఒరిస్సామంత్రిగారినుండి యీక్రిందివిషయములు తెలిసికొనిరి. ఒరిస్సా ప్రధానమంత్రి విశ్వనాధదాసు గారు ఆదివారము నాడు గవర్నరుతో సంభాషించుటకు పూరీలోనుండి ఒరిస్సా గవర్నరు ప్రధానమంత్రికి తాము చెప్పవలసిన విషయములన్నియు తెలియపరచుట యొక్క అంతకన్న వైషమ్యములేవీ లేవనియు అవసరమైనచో యీ విషయము సూచించవలెనని వచ్చునప్పుడు సలహా నొసగెదననియు ఆదివారము సాయంకాలము తెలియపరచిరి.

ప్రస్తుత పరిస్థితు లెట్లున్నదో ఉన్నదియున్నట్లు తెలియపరచవలెనని కోరగా ప్రధానమంత్రి యిట్లు తెలిపిరి:

"నామట్టుకు నేను రాజీనామానివ్వుటకే నిశ్చయించుకొంటిని. మే నెల ౨౫ తేదీలోపున మాకు గల కొన్ని శాసనసభా సంబంధమగు పనులు ముగియును. ..."

గవర్నరును దర్శించుట

కల్లికోట రాజాబహదూర్ గారును పర్లాకిమిడి రాజాగారు గవర్నరును దర్శించిరి.

కటక్ మే 3

నిన్నటిదినము మంత్రివర్గసభ ముగిసినపిదప ప్రధానమంత్రి పూరీలోనున్నప్పటికిని వారు గవర్నరుతో సంభాషింపలేదు. నిన్నరాత్రి ౧౦ గంటలకు ప్రధానమంత్రి కటకనుండు మరలి వచ్చిరి. ప్రధానమంత్రిని శనివారము నాటి మంత్రివర్గసభనుగురించి ప్రశ్నింపగా ప్రత్యేకించి చెప్పవలసినదియేమియు లేదనిరి. శనివారమునాడు జరిగినట్టి మంత్రివర్గసభ్యుల రాజీనామాను గురించి చర్చింపవలసిన అవసరము లేదనిరి.

పార్లమెంటరీ కార్యదర్శి రాజీనామా

పార్లమెంటరీ కార్యదర్శి రాధాకృష్ణ బిశ్వాస్ రాయిగారు నిన్నటిదినము రాజీనామా నిచ్చిరి. వారు కోరాపుటు జిల్లా కాంగ్రెసు సంస్థాపన విషయములో కృషిచేయుటకు రాజీనామానిచ్చిరి.

ఒరిస్సా కాంగ్రెసుపక్ష అంగీకారము

గవర్నరుగా నియమింపబడక పోవుట

మాంచెస్టరు గార్డియను

కాంగ్రెసును బలపరచుట

గాని స్వార్థ్యత్యాగశీలతగాని, నూతన రాజ్యాంగతత్వముపై ఆధారపడియున్నది" అని అభిప్రాయ మొసగినది

రాజీనామాకు ఆధారములేదు

లండను, మే ౪

ఒరిస్సాలో విషమస్థితినిగూర్చి "మాంచెస్టరు గార్డియను" లో ఉపన్యసించుచు లార్డులోథియను గారు, గవర్నరు పదవులను నెరవేర్చుటకై ఎవరినిగాని నియమించు బాధ్యత గవర్నరు జనరలుది" అనుచు, మంత్రులు రాజీనామా నివ్వవలయును అట్లు మంత్రులకొసగిన బాధ్యతను వదలివేయుటయని చెప్పిరి.

బహిరంగసభ ఆందోళన

కటక్, మే ౪

నేడు ఆచార్య హరిహరదాసుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన బహిరంగసభయొకటి ఒరిస్సామంత్రివర్గము రాజీనామా నీయకతప్పనిచో శాసనసభను రద్దుచేసి క్రొత్తఎన్నికలను జరుపవలెనని తీర్మానము గావించెను.

గవర్నరుగారు తమసెలవును మానుకొనిరని వదంతులు బయలుదేరినవి. డేంబునుగారు నేడు దయచేసి ఇచటికి రావలసియుండ, ఇంకను పూరీలోనే యుండుటచే ఈ అనుమానము బలపడెను.

ఓం శాంతిశ్శాంతి శ్శాంతిః

కటక్, మే ౪

కమ్యూనికె

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని సంతోషము

కలకత్తా, మే ౪

పూర్వపు కంటోన్మెంటు సభ్యులును, ప్రథమ నిజాం ఆర్యవైశ్య మహాసభాధ్యక్షులునునగు

శ్రీ దండుపెంటయ్యగారికి నోటీసు

శారదాచట్టోల్లంఘన ప్రయత్నము

(మా ప్రతినిధి)

సికింద్రాబాదు మే: ౫

నిజాంరాష్ట్ర ప్రథమార్య వైశ్యమహాసభాధ్యక్షులును, పూర్వపు కంటోన్మెంటు బోర్డుసభ్యులును, స్వర్గీయ శ్రీ పులిగిళ్ల అంజయ్యగుప్త గారిచే స్థాపింపబడిన వైశ్యసేవాసంఘమునకు అధ్యక్షులును అయిన వైశ్యనాయకులగు మహారాజశ్రీ దండుపెంటయ్య గుప్త గారు శారదాచట్టమును ధిక్కరించి వివాహములు చేయ సంకల్పించుటలు తెలిసికొని మార్వాడీ యువకుడగు శ్రీయుత ...

... వివాహములు చట్టవిరుద్ధములు కావున ... "న్యాయ విరుద్ధము ..." ... సేవాసంఘము ... చేయుచున్న ... నోటీసు పంపిరి.

చీనా అనుకూలము

సాంఘై, మే ౩

అన్నిరంగములలోను యుద్ధ పరిస్థితులు చైనా వారికి అనుకూలముగా మారుచున్నవని ఒక చైనా సైనికోద్యోగి తెలిపెను.

గాంధీ-జిన్నా గారల సంభాషణలు

ముస్లింలీగు కార్యనిర్వాహకుల కెరింగించబడెనా?

చైనా సేనలు మంచి దెబ్బకొట్టుట

మైసూరు పతాక సత్యాగ్రహములో

౭౫ ఏండ్ల ముసలమ్మ

ఉంకలూరు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి అరెస్టు

ఇతర అరెస్టులు

దేశీయులనందరిని యుద్ధములోకి దించుట

గోలకొండపత్రిక

(జాతీయ అర్థవారపత్రిక)

హైద్రాబాద

చందా వివరములు

సంవత్సరమునకు రు ౭లు
అర్ధసంవత్సరమునకు రు ౩లు
విడిపత్రిక ౧ అణా

రైల్వే రాకపోకలు

H. E. H. ది నైజామ్స్ స్టేటు రైల్వే
(పెద్దలైను)

చేరుట

	సికింద్రాబాదు (బి.జి.) గం.ని.	హైద్రాబాదు గం.ని.
నం.11 ఖాజీపేట-హైద్రాబాద బి.జి. ప్యాసింజరు	6-23	7-03 (బి)
నం. 2 వాడీ-బెజవాడ ప్యాసింజరు	6-27	7 54
నం. 1 బెజవాడ హైద్రాబాద ప్యాసింజరు	13-13	13-46 (ఎ)
నం. 10 పర్లి బైజనాథ్-సికింద్రాబాద ప్యాసింజరు	20-30	19-53
నం. 8 హైద్రాబాద-బెజవాడ ప్యాసింజరు	14 47	14-30
నం.101 భువనగిరి హైద్రాబాద షటల్	8-30	9-00

వెళ్లుట

నం. 9 సికింద్రాబాద-పర్లి బైజనాథ్ ప్యాసింజరు	7-21	7-57
నం. 2 వాడీ-బెజవాడ ప్యాసింజరు	8-57	8-10
నం. 12 హైద్రాబాద బి జి-ఖాజీపేట ప్యాసింజరు	19-50	19-0 (బి)
నం. 1 సికింద్రాబాద-వాడీ ప్యాసింజరు	17-10	17-46 (బి)
నం.7 బెజవాడ-హైద్రాబాద ప్యాసింజరు	19-58	20-36
నం.102 హైద్రాబాద భువనగిరి షటల్	17-45	17-04

(చిన్నలైను)

చేరుట

	సికింద్రాబాదు (ఎం.జి.) గం.ని.	హైద్రాబాదు గం.ని.
నం. 31 మన్మాడ్-హైద్రాబాద యం.జి. ప్యాసింజరు	6-56	7-40
నం. 35 ద్రోణాచలం-సికింద్రాబాద-ప్యాసింజరు	19-12	18-44
నం. 33 మన్మాడ్-హైద్రాబాద ఎం.జి. ప్యాసింజరు	20-41	21-10
నం. 27 ద్రోణాచలం సికింద్రాబాదు ప్యాసింజరు	6- 0	5-29
నం.37 మహబూబునగర్ హైద్రాబాద ప్యాసింజరు	10-58	10-36
నం.29 నిజామాబాద హైద్రాబాదు ప్యాసింజరు	9 38	10-08

వెళ్లుట

నం. 34 హైద్రాబాద ఎం.జి. మన్మాడ్ ప్యాసింజరు	7-33	6-50
నం. 36 సికింద్రాబాద-ద్రోణాచలం ప్యాసింజరు	7-6	7-28
నం. 32 హైద్రాబాద-యం.జి. మన్మాడ్ ప్యాసింజరు	20-0	19-15
నం. 28 సికింద్రాబాదు ద్రోణాచలం ప్యాసింజరు	21-25	21-45
నం 38 హైద్రాబాద మహబూబునగర్ ప్యాసింజరు	17-35	17-58
నం.30 హైద్రాబాద నిజామాబాద ప్యాసింజరు	17 18	16-45

నోటు:— (ఎ) హైద్రాబాద బి.జి. స్టేషను విడిచి సికింద్రాబాద వెళ్లును, తిరిగి సికింద్రాబాద నుండి 17-20 గంటలకు వాడికి బయలుదేరును.

(బి) ఈబండ్లు ఖాజీపేటలో ఢిల్లి, మద్రాసు మధ్యవచ్చు. గ్రాండుట్రంక్ యొక్క బ్రాంచ్ బండ్లలో, వార్ధా బెజవాడమధ్యగల మిక్సెడ్ బండ్లతో కలుపును.

కథాంజలి

మణి

అంబటిపూడి వేంకటరత్నం

౧

"శ్రీకళ్యాణ గుణావహాం" అంటూ పురోహితుడు నూతనసంవత్సర పంచాంగం చేతపట్టుకొని చదవడం ఆరంభించాడు. దేవాలయంలో రంగురంగుల చీరెలు వన్నెవన్నెల దుస్తులు ధరించి జనం అంతా ఆనందంతో ఆలకించారు. పీఠిక పూర్తి అయింది. బ్రాహ్మణుడికి తీరికలేదు. కందాయాలు, ఆదాయవ్యయాలు ఎవరికేస్తే వారికి తగ్గట్టు వారు అడిగి ఇంచుకుంటూ బహు విచారమో తాత్కాలికంగా కనబరచి వెళ్లిపోయ్యారు ఇండ్లకు.

రాత్రి ౯ గంటలయింది. సుదర్శనం కూడ పంచాంగంవిని కొంపచేరాడు. "వంట అయిందా" అన్నాడు భార్య సీతమ్మతో. అయిందని జవాబు వచ్చింది. మధ్యాహ్నం కొనికి సరిపోగా మిగిలిన పిండివంటలతో సహా సుష్టుగా కంజి చేశాడు, తాంబూలం చర్వణంకూడా అయింది.

"అమ్మాయి ఇంకా రాలేదా ఏమే?"

"నూరయ్యగారి సుభద్రతో ఆడుకుంటా వున్నది. ఆపిల్ల మన మణిని వదలి క్షణం వుండదు. ఇది అక్కడే భోజనం చేయడం కూడా కద్దు.

"అయితే ఏమే; పిల్ల పెళ్లిమాట ఏమంటావు నువ్వు. ఈయేడు చేతామనే గట్టిగా అంటున్నారు.

"అయ్యో; నేను చెబుతూనే వున్నది. నా ప్రాణం చూస్తామని పుట్టిందా ఏమిటి! మణి సంబంధం కుదరొద్దూ?

"అసలు మనం చేసేమాట రూఢి అయితేగా జరుగుతుంది.

"కానివ్వండి, "శుభస్యశీఘ్రం" అంటారుగా.

ఇట్లా వారు మాట్లాడుతూ వుండగానే వంటయింట్లో చప్పుడయింది, సీతమ్మ తలుపులు వేసి లోపలికిపోయింది. సుదర్శనం లేచి నూరయ్యగారి యింటికివెళ్లి మణితో "అమ్మా! మీ అమ్మ నీకోసం ఎదురుచూస్తున్నది తల్లీ! అన్నాడు."

వెంటనే సుభద్ర మణి ఇద్దరూ కలిసి సుదర్శనంగారి యింటికి వెళ్ళారు.

నూరయ్యకూడా భోజనం చేశాడు. వాకిట్లో మంచంవేసుకొని కూర్చున్నాడు.

"రండి సుదర్శనంగారూ! మీరు ఈ మధ్య రావడమే లేదు మాయింటికి."

"కాదండీ! కలపవ్యాపారం ఒకటి నెత్తిన పెట్టుకున్నాను. దాంతో "మునగా వాం తేలా వాం" గా ఉంది నాపని. గుక్క తిప్పుకోవడానికూడ తీరికలేదు. సరే కాని మీ సుభద్ర పెండ్లి ఎప్పుడు చేతామనుకున్నారేమిటి?

"దానికి ఒకకథ ఒచ్చిందండీ! మా వాడే ఉన్నాడు. అతను ఇంటర్ లో ఈయేడు ప్రవేశించాడు. ఈ నాలుగేండ్లు ఆగమంటున్నాడు. అందువల్ల తలచుకోలేదు. అయినా మీ అమ్మాయికి ఎనిమిదేండ్లేగా.

"అవునవును. మీ మణికి పదేండ్లు లేవూ?

"ఈ నవమికి తొమ్మిది వెళ్లుతై.

"అయితే అయినవాళ్లల్లో ఎక్కడైనా సంబంధం వుందా?

"లేదండీ, అదే చిక్కు మీ యిలాకాలో ఎక్కడైనా వున్నారా?

(నూరయ్య ఆలోచించడం మొదలుపెట్టాడు. కొంతసేపటికి) "ఇదుగో వినండి ఇక్కడికి సమీపంలో ఉంది దక్షిణంగాను లాయరుగారిమేడ ఎరుగరూ? దానిపక్క ఉన్న డాబాలో ఉన్నారు రిటైర్డు తహసీల్దారు వెంకటరావుగారు. ఆయన కొడుకు ఒకాయన యూనివర్సిటీలో ఎలక్ట్రికల్ ఎంజినీరింగు చదువుతున్నాడు. ఇప్పటికి పెండ్లికొడుకు అయింది. కలుపుకొని వస్తాను కనుక్కుందాం ఈలోపల"

౨

ప్రకాశం మణి పీటలమీద కూర్చుంటే పెళ్లి కొచ్చినవాళ్ల కళ్లన్నీ వాళ్లిద్దరిమీదనే ఉన్నయి. "తగినజోడి(?) వారమ్మా" అని ఒకరు "బంగారపు బొమ్మలమ్మా" అని ఒకరు, పర్ఫెక్టు కాంబినేషన్ అని ఒకరు — ఇట్లా అనేకరకాలుగా వర్ణించి ఆశీర్వదించినవాళ్లూ ఉన్నారు.

"అదృష్టవంతులంటే వీళ్లేనా అచ్చట్లు ముచ్చట్లూను" అంటూ అసూయకనబరచిన వాళ్లు ఉన్నారు.

ప్రకాశం ముఖం కొంచెం కోలగా ఉంటుంది. మీసాలు ఇంకా ఒచ్చీరానిస్థితిలో ఉన్నయి. కళ్లుమాత్రం పెద్దవి. తరగలవలె ఉల్లలాడే నల్లని క్రాపు బంగారంపు వెడల్పయిన నుదురు. కమ్మని కంఠం, అతడెప్పుడో గాని పాడడు. ఆ కాసేపు అతని చుట్టూ మూగే జనానికి అంతు వుండదు. ఖద్దరంటే అపరిమితమైన అభిమానం. పోపుగా కొరిన నీలంపచ్చల పెద్దయిన సన్నని ధోవతులూ వాడుతూ ఉంటాడు. డబ్బు లెక్కలేకుండా ఇస్తాడు తండ్రి. ఇట్లాగని అంగా కొదవను. తండ్రికి నచ్చేటట్లు వర్తిస్తూ ఆయన మెచ్చుకోలుగానే దర్శనమిస్తూ, నలుగురూ ఇతనుపోయినట్లు ఇతని పేరును ఆదర్శంగా వాడుకునేటట్టున్నా మెలగేవాడు. ఇంగ్లీషు నవలలంటేను క్రాస్ వర్డు ఫజల్సు అంటేను మహాప్రీతి అతనికి, హోటల్ భోజనమంటే మహాశిగ్గు అతనికి.

వివాహానంతరం పదహారురోజుల పండగదాకా అత్తగారింట్లో అతడు గడపినరోజులు ముఖ్యంగా అన్నందగ్గిర మహాచిత్రం. తల్లి పార్వతమ్మ చెంతకూర్చుని వడ్డించేటప్పుడు "ఇది కలపనా" అని "ఈ ముద్ద తినరా నాయనా" అని బ్రతిమాలి పెట్టితే తప్ప మూడు మెతుకులైనా తినడు.

అత్తగారింట్లో ఇతనికోసం ఏర్పాటుచేసిన గదిలో గ్రామఫోను పడకకుర్చీలు కాగితాల మధ్య కాలక్షేపం చేసేవాడు. అకుర్చీలో కూర్చొని గదిగుమ్మంవైపు చప్పుడైనప్పుడల్లా చూచేవాడు. చూచినప్పుడల్లా సుభద్ర మణి చేతులు పట్టుకొని ఏవో బొమ్మలతో అటూఇటూ ఆ వాకిలి ముందరగా నడుస్తూ ఉండేవాళ్లు. అవేళల్లో సుభద్ర మణిని ఆపి ప్రకాశంవైపు చూపి నవ్వేది. ప్రకాశం "సుభద్రా! ఇటురా" అని పిలిచేవాడు. అంతట్లో వాళ్లు పరుగెత్తేవాళ్లు, పోతూపోతూ మణి సుభద్రకు తెలియకుండా ప్రకాశంవైపు చూచేది ఓరగంటితో, అది సరిగ్గా అందుకునేవాడు ప్రకాశం.

మణి శరీరం మేలిమిఅంటే నమ్ముతారో నమ్మరో — మెరుపును చూచినట్లే ఉండేది దాని ఒళ్లుచూస్తే. పట్టుకుచ్చులాంటి ఆపిల్లజుట్టు జడవేస్తే చెవులకు వ్రేలాడుతుండేది. ఒక్కతే ఆడపిల్ల పుట్టింటా. ఒక్కతే కోడలు అత్తింటాను కలసంసారాలు కుడు. ఇక సొమ్ములు చీరలు కొదవగా!

పదహారోరోజు పండగవచ్చింది. సీతమ్మ భర్తను పిలిచి "ఏమండీ ఒక్కదాని ఒక్కపిల్ల పెళ్లిచేసుకున్నాం. ముచ్చటగా "ఫొటో" తీయిద్దాం పిల్లా పిల్లవాడికిన్నీ"

"అంతకంటె మహాభాగ్యమేం" అన్నాడు సుదర్శనం. సాయంకాలానికి Photographer వచ్చాడు. పూలదండలు సొమ్ములు ఖరీదైన గుడ్డలు అన్నీ అద్దినట్టు ఇద్దరికీపట్టి కుర్చీమీద కూర్చోబెట్టారు. మణి కుర్చీమీద కూర్చోటానికి సిగ్గుపడుతుంది, అదిగాక కుర్చీ ఆపిల్లను మించి ఎత్తుకూడా ఉంది. అంచేత కుర్చీతీసివేశారు. వెనకటి కుర్చీమీద కుడిచెయ్యి ఆనించి ప్రకాశం ప్రక్కన నిలబడ్డది. ఆక్షణంలో ఇద్దరిని ఒకరినొకరు చూచుకోవాలనే కాంక్షలతో తమదు సుఖమున హృదయం జేసి(?) క్రీగంటి ప్రసారం చేసుకుంటూనే ఉన్నారు. ఇంతలో Photographer గట్టిగా "Steady" అని అన్నాడు.

౩

ఆమర్నాడే ప్రకాశం Benares ప్రయాణమయ్యాడు. ఈతరా హైదరాబాదమీదుగా వెళ్లామన్నారు స్నేహితులు. ఆదే ప్రకారం హైదరాబాదు చేరారు. వాలుగురోజులు(?) ఎక్కడుండాలని నిర్ణయించుకున్నారు. ఒకవాడు గౌలీగూడెంలో మకాం అయింది.

మానవుడు వేనవేలాగం(?) గొప్ప అభిప్రాయంతోనే ఉండొచ్చు ఎంతో జ్ఞానంతో వర్తిస్తున్నాననుకుంటాడు. కాని, మరుక్షణంలో ఏమున్నదో మహాత్ము. ఈ ఉత్సాహాలన్నింటిని ఒక్కమాటు కూల్చి భస్మంచేస్తుంది. ఎన్ని అనుభవాలవల్లకూడా ఈ నరుడిబుద్ధికి భ్రమ ఆవరిస్తూనే ఉంటుంది. ఒయటి అనుభవాల్సి నాకు కొదని త్రోసిపుచ్చి వరిసాడు. నిజమే. అట్లాకాకపోతే కాలచక్రంలో కర్మసిద్ధాంతం అసలు జరిగేదెట్లా?

ప్లేగు చుట్టుపట్ల ఉన్నదని తెలిసినా ఒక హోటల్లో మకాంచేశారు. రాత్రిఅల్లా ఒకటే జ్వరం, ప్రకృతి పీడుతున్న కోమా భరించలేక — ఎందుకు? ప్రకాశానికి ప్లేగుజాడ్యం. స్నేహితులు గజగజలాడిపోయినారు. ఏంతోచలేదు, ప్లేగుడాక్టర్లను పిలుచుకొనివచ్చారు. Hopeless case అన్నాడు ఒకడాక్టరు. ఇంటికి telegram ఇద్దామనుకున్నారు. ఏదీ వ్యవధి!

అదివ్యసుందర విగ్రహుడు, ఆదినము(?) ఆగంధర్వాంశ సంభూతుడు, ఆవిద్యామూర్తి ఆలోకపెండ్లికొడుకు కలుపుకు విడిచాడు. స్వర్గారోహణం చేశాడు. రంభ సంతోషించింది.

ఇక్కడ — వధూవరుల పటం గదిలో ఒక్కని ప్రేమతో తెలసిగోడకు వ్రేలాడుతూ ఉన్నది. తల్లీ, తండ్రీ పిలవనప్పుడల్లా పటందగ్గరనే ఉంటుండినది. ఇంతలో సుభద్ర ప్రత్యక్షమయ్యేది. ఇట్లాగా ఒకనాడు జరిగింది. సుభద్ర మణిని చూచి —

"ఏందే! ఒకటేచూడుమంటావ్ పటంలో, నీ మొగుణ్ణా.

"నీకు నాకూచేం, అప్పుడునువ్వూ చూదువుగాని."

అహా! ఆపసిహృదయంలో ఎన్ని ఉహాబీజాలు నాటుబడ్డవో! ఎటువంటి దోహదం ఇవ్వాలని ప్రారంభించిందో ఎంతఫలాన్ని అనించిందో ఆదిటికల్లి!

వాకిట్లో ఇంతలోగోల. టెలిగ్రాంవచ్చింది. వారా? ఆతల్లిదండ్రులు ప్రేమస్వరూపులే, లేకలేక పుట్టిన ఒక్కపిల్లకు ఇట్టిస్థితియా? పెళ్లిపందిరైనా ఊడదీయకుండా ఊపిరాడనివంటి సమాచారమా!

ఇంకేమున్నది మాకొంపమునిగింది! అని కంటికిమింటికి ఒక్కటే కాలువగా వాకేర్పునేడ్పులాలించేదవరు! ఆయింటికుమ్ము ముదగ్గర పరీక్షపకిడిటునకలాంటి ఆమణిని ముందుపెట్టుకొని వారుశోకించిన శోకం ఆపటాని శక్యతరం. ఎవరోవార్పు ఏంఫలం.

అహా! ఉండేదా దైవం. ఉన్న ఇట్టిసంఘటనలు చేయడమే విద్యాలాసమా!

పాపం మణికి ఈగోల ఏమీఅర్థంకాలేదు. అర్థమయ్యే వయస్సేనా. గుడ్లుపెట్టుకొని తల్లివైపు చూస్తుంది. అందరూ లేవాలికమాటాలక్కడం మొదలుపెట్టారు. అక్కడ ఏమీ తోచకనో గదిలోకిపోయి పటంవైపు చూస్తున్నది.

ఇంతలో నూరయ్యగారువచ్చి "అయ్యో! ఇదేమిట్రా! పసికూనమిదె పగిలిపోతే మనచేత నవుతుందా. దాన్ని చూసుకోండి. అయినదానికేం చేస్తాం. చేసుకున్నది అనుభవించితీరాలె. మింగుకోండి. మింగాలె. దిగమింగాలె. పొర్లిండా — పిల్లను చేతులారా — మాయిద్దాం" అన్నాడు.

౪

సీతమ్మ పెత్తల్లికొడుకు చంద్రమౌళి. అతడు సంస్కారప్రియుడు. అంతేకాదు స్వయంగా ముందునిల్చి ఎన్నో పునర్వివాహాలు చేయించినవాడు. అతనిమాటలువింటే నిజంగా మనస్సు కరిగిపోయి అతనిమార్గాన్ని అనుసరించాలనే ప్రతివాడు బయలుదేరుతాడు అని చెప్పొచ్చు. కాని, ఒక్కటేమోసముంది. అతను చేసే ప్రతికార్యంలోనూ ఏదో లాభం ఉండేతీరాలె అలాకేంది అడుగుపెట్టడు. అవకాశం వచ్చిందా ఎటువంటివాటూనైనా తన లాభానికి ఉపయోగించుకోడంలో వెనుకమాడుట ఉండుకోడు.

సీతమ్మను సుదర్శనంగారిని అల్లుడు పోయినాడని ఆదరించడానికి వచ్చాడు. ఒకరోజంతా ఊరడించాడు, మర్నాడు అక్కదగ్గరకు చేరి ఇట్లా మొదలుపెట్టాడు.

"అక్కా! ఇది మానవప్రపంచం ఉద్రేకాలుపూరితమైన శరీరం, ఇంతఈడు వచ్చినవాళ్ళే మనస్సు ఆపుకోలేరు. పసిపిల్ల దాన్ని ఆజన్మాంతం ఇట్లా కొయ్యమాదిరి ఉంచితే ధర్మమా ఏ మనస్సు ఎట్లామారుతుందో మనమేం చెప్పతాం."

సీతమ్మ వింటున్నదే గాని ఆ జగన్మోహనాకారుడైన బంగారంవంటి అల్లుణ్ణి చూస్తున్నట్లే ఉండి కళ్లవెంట నీళ్లు కారుతున్నవి. అప్పుడు మళ్ళా చంద్రమౌళి అన్నాడు.

"అక్కా! ఒకమాట చెప్పతాను అదివింటే ఒకవిధంగా శాంతి కలుగుతుంది మనకందరికి"

"ఏమిటి నాయనా!"

"ఈకాలంలో అంటే శారదాబిల్లు వచ్చి పుట్టినవాళ్ళు, ప్రబలి ఉన్న రోజుల్లో మనకేం భయంలేదు. పిల్లకు మళ్లీ పెళ్లి చేతాం"

"నాయనా! మనమకనునా! పలుగురిలో పనుచాటు కాదా?"

"ఒకరు ఒప్పుకొనేదేమిటి. నేను నా స్నేహితులూ అందరం వస్తాం. పిల్లను సాగుచేయడానికి తలపెట్టబోకు, దాని సౌఖ్యం ఆలోచించుకో."

"మీ బావను అడుగు నాయన నాకేంతెలుసు అడిపపత్ని(?)"

ఇంచుమించు సీతమ్మ ఉన్న స్థితిలోనే ఉన్నాడు సుదర్శనం. ఒక్కపూటైనా అన్నం సరిగా తిండలేదు. పిచ్చివాళ్లవలె ఉన్నారు దంపతులిద్దరు. ఎట్లాగో ఒప్పించుకున్నాడు చంద్రమౌళి. రేపు మాపటికి వస్తానని చెప్పి వెళ్లిపోయినాడు.

* * * *

రామావధాన్లు చెన్నపట్నంలో పురోహితం చేసి సంపాదిసాడు. బాగా పదిలెం ఆర్జించినవాడు. ఇప్పటికి మూడు పెళ్ళిళ్లు అయినవి. ఒక్కభార్యకూడా దక్కలేదు. ఈతరహా ఈదేశంలోకాదు. ఏమకీయాలమో పాలమూరులో పోదామనుకున్నాడు. ఇంతలో మన చంద్రమౌళి తటస్థపడ్డాడు. బేరం ఏర్పాటుచేసుకున్నారు. వెయ్యిరూపాయలు బాటుగా న్యాయాధారనమందు తనకు ఇచ్చేటట్లు కుదుర్చుకున్నాడు చంద్రమౌళి.

చెప్పినోయిన గడువుకు సరిగా చంద్రమౌళి రామావధాన్లను ఇంటిబ్రాహ్మణ్ణి వెంటబెట్టుకొని సుదర్శనంగారి యింటికివచ్చాడు. దుఃఖసముద్రంలోఉన్న ఆ అమాయిక దంపతులిద్దరు చంద్రమౌళి బంధుత్వమంగోరె అప్పుడని నమ్మి ఆతడెట్లాచెప్పితే అట్లా గంగిరెద్దులాగా వర్తించారు, ఇంట్లో పటంపెట్టి వివాహం అయిందంటే అయిందనిపించారు. తాళికట్టిపోయినాడు రామావధాన్లు చెన్నపట్నం. వెయ్యి రూపాయలు తీసుకొని వెళ్లిపోయినాడు చంద్రమౌళి.

అభాగ్యులు ముగ్గురు తాము చేసిందేమో తమకే తెలియకుండా దిగాలపడి ఉన్నారు. రోజులు జరిగిపోతూనే ఉన్నవి.

౫

మామూలుగా తనతో ప్రతిదినం ఆడుకోడానికివచ్చి తనను వాళ్లయింటికి వెంటబెట్టుకొనిపొయ్యే సుభద్ర ఇప్పుడెందుకు రావడంలేదా అని మణికి వ్యాకులంగానే ఉన్నప్పటికీ, ప్రకాశం ఉండిపోయిన ఆ గదిలోనే గోడకు వ్రేలాడుతున్న ఆపటందగ్గిరే ఏమో సంతోషం అనుభవిస్తూ కాలక్షేపం చేస్తున్నది. ఆలేతహృదయంలో నిజంగా ఏంభావాలున్నాయో నిర్ణయించడం దుర్లభం. కాని, రోజూ బాగానే జడ వేయించుకుంటుంది, బొట్టు పెట్టుకుంటుంది అన్ని అందంగా కొనుక్కుంటుంది. పూచినతంగేడు మాదిరిగా గంపెడు సొమ్ములతో ఇంటికి శోభగా ఉండనేఉన్నది. కాని, తల్లిదండ్రుల కళ్ళు కాననరాని కన్నీళ్లతో కమిలిపోతున్నయి ఎందుకంటారా? ఎంతదగ్గిర బంధువులైనా ఎంతప్రాణస్నేహితంగా ఉన్నవాళ్లయినా వాళ్లయిళ్లల్లో పెళ్లికిగాని ఉపనయనాలకుగాని ఊళ్లో ఎందరిని భోజనాలకు పిలిచినా సుదర్శనంగారి యింట్లో పిలవరు. ఈ విషయం పిల్లకు తెలియనీయకుండా ఉంచి క్రమంగా తమకు చంద్రమౌళి చేసిన మోసాన్ని గుర్తించి దుఃఖించి అదుఃఖాగ్నిలో హృదయాలను ఆహుతి చేస్తున్నారు వాళ్లిద్దరు.

ఇట్లాఉండంగా వాకిట్లో వారాల(?) ఒకనాడు గదిలోనుంచి మణి బయటికివచ్చింది. సుభద్రపెళ్లికి ఊళ్లో అందరియిండ్లల్లా భోజనానికి పిలుస్తున్నారు. మణిగారియిల్లు వదలిపెట్టి వెళ్లుతున్నారు.

మణికిప్పుడు పదునాలుగేండ్లు వెళ్లుతై. కొంచెం ఊహ, మంచీ, చెడ్డా, లోకం అన్నీ అర్థంచేసుకొనేవరకి వచ్చినా హృదయాన్ని దాటించి వాటిని వాగ్రూపంగా రానియ్యడం లేదు. ఆమె ఇంట్లోకిపోయింది. తండ్రికుర్చీలో కూర్చున్నాడు. తల్లికూడా సమీపంలోఉంది. అప్పుడు మణి అన్నది.

"అమ్మా! సుభద్రపెళ్లిటగా మనలను భోజనానికి పిలవకుండానే పోయినారేమే"

"తల్లీ! నీ రెండో పెళ్లినాటినుండి అంతా చాలించుకున్నారమ్మ మనలను పిలవడం" అన్నది పొరపాటున.

అప్పుడు మణికి హృదయం గిర్రున తిరిగినట్లయింది. దీనిఅర్థమేమోతని తనలో తర్కించుకున్నది. తాను ఒకభూలోకపురాధిని ఆనే భావం అగ్నిజ్వాలఅయి బాధించినట్లయింది, అప్పుడన్నది మణి

"అయితే అమ్మా మనలను వీళ్లంతా వెలివెట్టారా ఏమి"

సుదర్శనం హృదయంక తీవ్రం గాయమైంది, వెంటనే కూతురితో శాంతంగా

"ఏంలేదు పోనియ్ తల్లీ!"

మణిహృదయంలో లేచిన భావజ్వాలమును ఆయన సమాధానం విడిచే స్థితిలో లేకపోయింది.

"నాయనా! ఈ రెండోపెళ్లి నాకు మీరు ఎందుకు చేయవలసివచ్చింది."

ఇది కూతురు సుదర్శనం హృదయానికి గ్రుచ్చుకున్నది ఏమియు మాట్లాడలేక కొంత సేపటికి.

"అమ్మా! చిన్నతనంలో నీవు దుఃఖపడకుండ నీ వనుండనే ఉద్దేశంతో......"

"నాకేది దుఃఖమో ఏదిసుఖమో నీకు నిజంగా తెలిస్తే చెప్పు! అని మణి కన్నీరు కారుస్తూ గదిలోకిపోయి పటంతెచ్చి తండ్రికిచ్చి ప్రకాశంవైపు చూపిస్తూ —

"ఈ పురుషుడు నా కందరికి తెలిసినవాడే. కాని నాకు సరిపుడైఉన్నాడు. రోజూ నాకు దర్శనం ఇస్తుంటాడు, మాట్లాడుతాడు, నాతో నవ్వుతాడు, తానున్నచోటునుంచి నేనుపొయ్యేదాకా కదలనంటాడు. మేమిద్దరం సుఖంగా కాపురంచేస్తున్నాం. ఈతాళి ఇతడికి భార్యను కాదని, అన్యుడికి భార్యనని ప్రకటిస్తే నా కేం సుఖం...ఇందులో ఇంతద్రోహం ఉన్నదని నాకు తెలియలేదు." అంటూ మెడనున్న సూత్రం మంగళసూత్రం తెంపి నేలకు కొట్టింది.

పాఠకులారా! శ్రవణపాతమయిన సత్యవార్తనే కథగా వ్రాసితిని. పెద్ద రూఢిగా తెలియనందున పేరు మార్చితిని. అవకాశమునుబట్టి ఆది నేనుగొన్న పిదప అందజేతును.

జెకోస్లోవేకియా ఆందోళన కారణములు

జెకో జర్మనీయులలో ఆర్థికకష్టములచే అసంతృప్తి

"జెకోస్లోవేకియా దేశములో జర్మనీయులుండు జిల్లాలలో నాజీల చర్యలవల్ల జెకోస్లోవేకియా ప్రభుత్వముయొక్క అధికారము సన్నగిల్లునట్లున్నదని "డెయిలీ హెరాల్డు" అను పత్రికయొక్క రాజకీయ విలేఖరి తోచుచున్నది. అప్పుడే హెర్ హెన్లీన్ గారి నటుక జర్మన్ పార్టీ తనయిష్టప్రకారము అంతయు జరిపించుచున్నది కుడకు జెకోస్లోవేకియా ప్రభుత్వమువారే ర్పరచిన అధికారులు నామకార్థముమిగిలియుండ, నాజీపక్షీయుల ఇష్టప్రకారము పనులు జరుగుటచే నిజమైన పరిపాలనాధికారము హెన్లీను పక్షీయుల చేతులలో నుండుకొజాలు వచ్చుటకు ఎంతోదూరము జరుగవలసినపని లేదని "డెయిలీ హెరాల్డు" విలేఖరికి సూచనగా కనిపించుచున్నది. అట్లగుచున్నను, జెకోస్లోవేకియా ప్రభుత్వమువారు హెన్లీనుపక్షీయులకు లొంగి తమప్రదేశములను యుద్ధముచేగాని తిరిగి తమవశపరచుకొనజాలరు. అందుప్రయత్నించుచో, జర్మనీనాజీలు జెకోస్లోవేకియా వ్యవహారములలో అప్పుడు జోక్యము కల్పించుకొనగలరు. ఇవంతయునుగాక జెకోప్రభుత్వమువారు హెన్లీను గారిపార్టీ అధికారమును అంగీకరించవలసియుండును. కనుక ప్రభుత్వమువారు జాగు చేయక వెంటనే జాగ్రత్తవహించుట విశేషము సుమా, కొవిదో కొన్ని వారములలోనే పరిస్థితులు హెచ్చుచూడించు స్థితికి వచ్చునట్లున్నవి— అని ఆవిలేఖరి చెప్పుచున్నాడు.

* * *

జెకోజర్మనుల అసంతృప్తి

హెన్లీనుగారిపార్టీ ప్రాబల్యమునకు కేవలము జర్మనీ కడితర జాతిభేదము మాత్రమే ఆధారముకాదు, ఒకవేళ ఆధారమైనను, అది కట్టకడపట లెక్కించవలసినకారణము. ఇంతేకాదు ఇట్టి జాతిభేద బుద్ధి తీక్ష్ణతనొందుటకు అర్థికకారణము గలదు. జెకోస్లోవేకియాలోని ౩౨౫౦౦౦౦ మంది అస్ట్రోజర్మనుల ఆర్థిక కష్టములు అత్యంతముగ అనుభవించబడుచున్నవి. ఇదివరకు ఈ అస్ట్రోజర్మనులు తయారుచేసిన వస్తువులు ఆస్ట్రోహంగరీ సామ్రాజ్యమందును, ప్రపంచమునందటను తేలికగా అమ్ముడగుచుండెడివి. కాని ఇపుడు అట్లులేదు. యుద్ధానంతరము చేసికొనబడిన సంధుల కొన్నిటిని ఆధారముచేసికొని సుంకములు అటంకములేర్పడినవి. ఈసుంకములేగాక వివిధదేశములు తమతమ వ్యాపారముల అభివృద్ధినొందించుకొనుటకై విదేశముల నుండి వచ్చు సరకులపై సుంకములు వేయుచున్నవి జర్మనీదేశము విదేశవస్తువులపై ఆధారపడకుండ యుండు విధాన మవలంబించుటచే జర్మనీలోకూడ అమ్మకపు సౌకర్యములు పోయెను ఇవి ముఖ్యములైనకష్టములు. ఇవిగాక ఇంతకంటె చిన్నచిన్నకష్టము లనేకములుగలవు. బళ్లలోను, ప్రభుత్వమువారిచ్చు కంట్రాక్టులలోను, సర్కారు ఉద్యోగములలోను జర్మనీయులకు అదరణ సన్నగిలియుండుటచేకూడ అసంతృప్తి ప్రబలియున్నది. ఇన్నిటిమధ్య ఎటుచూచినను, వారలకు చేయుటకు పనులుగాని, పనులకుతగిన ప్రతిఫలములుగాని సంతృప్తికరముగదొరకుటలేదు, అని కెడ్డివుడ్డు వెన్ను గారు "రీనాల్డ్సున్యూస్" అను పత్రికలో తెలుపుచున్నారు.

నాజీప్రచారము

ఈ అసంతృప్తిపై హిట్లరుప్రచారము అవిరామముగా వెదజల్లబడుచున్నది. జర్మనులందరు ఎచ్చటనున్నను ఒక్కప్రభుత్వమునకు లోబడియుండుట ఆత్మగౌరవమని రేడియోలో నిరంతరము హిట్లరుగారి ప్రబోధములు జెకోజర్మనీయుల మనస్సులను ఆకర్షించుచున్నవి. జెకోజర్మనీయులు హిట్లరుపక్షమున చేరనిచో, ఆస్ట్రియాలో జర్మనీయులాతి ద్వేషులకు జరిగినట్లే జరుగగలదని జెకోజర్మనీయులలో ఒకరినుండి ఒకరికి రహస్యపు భీకరావాదచరము ప్రచారము సాగుచున్నది ఇదిగాక జర్మనీదేశము నానుకొనియుండు జెకోస్లోవేకియా సరిహద్దులో పట్టణములందు హిట్లరు ఉపన్యాసములు వేలకొలది ప్రజలు వినుచుండుటను చూపు చిత్రములును, నాజీల స్వస్తికచిహ్నములును మకాణములలో అమ్మబడుచున్నవి. ఇన్నిటితో గలసి ప్రక్కననే జర్మనీదేశములో ప్రజలిట్లు హిట్లరుకు పొంగుచుండుట జెకో జర్మనీయుల మనస్సులపై ఎట్టిఫలితము గలిగియుండునో గమనించదగును.

జెకోప్రభుత్వ చర్యలు

జెకోప్రభుత్వమువారు ఇంకను కఠినచర్యలు గైకొనకున్నను, హిట్లరుకు వందనముచేయుట, స్వస్తిక చిహ్నములను ధరించుట కూడదని నిషేధించినారు. ప్రస్తుతము ఎట్టిసభలుగాని జరుగరాదని నిషేధించినారు. కాని ఈమాత్రము చాలునా? అసలు హెన్లీను ఒక సోషలిస్టు. సోషలిస్టులకు డిక్టేటరులు గిట్టుదురా? కాని హెన్లీను జర్మనీలో హిట్లరు అధికారము లభింపగలదని తాను హిట్లరుమీసము ధరించినాడు. ఇట్లే కొద్దికాలముకిందట ఆస్ట్రియాలోను, జర్మనీలోను చర్చిపై హిట్లరుచేసిన దౌర్జన్యములకు ఏవగించిన ఒక క్రిష్టియన్ సోషలిస్టు హెన్లీనుపక్షము చేరినాడు.

జెకోప్రభుత్వపు సమాధాన యత్నము

కనుక జెకోప్రభుత్వమువారు తమ జర్మనీయులను సంతృప్తిపరచుటకై సాధ్యమైనన్ని సౌకర్యములను వారలకు ఒసగుటకు సంసిద్ధులై యున్నారు.

బ్రిటిషువారి ఆందోళన

ఇవంతయు ఇట్లుండ ఈ జెకోస్లోవేకియా సమస్య, బ్రిటిషువారికి గొప్ప అందోళన కలిగించుచున్నది హిట్లరు గారి సైనికబలమునకు తగినంత బలముతో సిద్ధముగ నుండుటకై బ్రిటిషువారు ఇప్పటికే ౧౫౦౦౦౦౦౦౦౦ పౌనులకు మించిన ధనమును వ్యయముచేయవలసి వచ్చుచున్నది. ఈభారముక్రింద బ్రిటిషుప్రజలు క్రుంగిపోవుచున్నారు. జెకోస్లోవేకియాలో యుద్ధసామగ్రి అధికముగా తయారగును. అట్టి జెకోస్లోవేకియాను హిట్లరు చేపట్టినచో బ్రిటనుయుద్ధసామగ్రి ఉత్పత్తికై ఇంకను ఎంతఖర్చుపెట్టవలసియుండునో చూడుడు. జెకోస్లోవేకియాను హిట్లరు తినకొనుచో శాంతియుండదని బ్రిటిషువారు తలచవచ్చును అయుభిప్రాయము పొరపాటు. అప్పుడు హిట్లరు బలవంతుడగుటచే యుద్ధమే సంభవించుచో అపజయము బ్రిటనుకు తప్పదగును.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షునికి గాంధి మహాత్ముని తంతి

బొంబాయి ఏప్రిలు ౨౯

గాంధి మహాత్ముడు మహాదేవదేశాయి ప్యారిలాలు గార్లతో కలసి బొంబాయి,నుండి ఫ్రాంటియర్ మెయిలులో పెషావరుకు పోయినారు. గాంధీజీ అట సంచారము.౧౧ మే తారీకు వరకు, బొంబాయి చేరి ౧౫ మే నుండి జరుగనున్న ప్రధాన మంత్రుల సభకు సలహా చెప్పుటకు ఉపయోగ పడగలరు.

పెషావరుకు బయలు దేరుటకు ముందు మహాత్ముడు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడగు సుభాస్ బోసు గారికి సాధ్యమైనంత త్వరలో బొంబాయికి వచ్చి జిన్నా గారితో సంబాషణలు సాగించవలసినదని టెలిగ్రాము పంపినట్లు తెలియుచున్నది.

సుభాసు చంద్రబోసు గారు జవాబిచ్చుచు, తాను ౧౦ మే తారీకి అవసరమైనచో అంతకంటె ముందే బొంబాయికి పోగలనని తెలిపిరి. అందుచే మే నెల మొదటి వారమునకై నిర్ధారణ చేసికొనియున్న తమ సంచార కార్యక్రమమును మరియొక సమయమునకు మార్చుకొనిరి.

సిద్దిపురులో కాగితపు యంత్రశాల స్థాపన

సం॥ నకు ౫ వేల టన్నుల కాగితము ఉత్పత్తి

హైదరాబాద్ (దక్కన్): ఏప్రిలు ౨౯.

ప్రభుత్వప్రకటన శాఖవారిటుల ప్రకటించుచున్నారు:—

మ.ఘ.వ నిజాం ప్రభుత్వమువారి మధ్యనే "హైదరాబాదు కన్స్ట్రక్షన్ అండు లిమిటెడ్"వారి కనుకూలముగా ఈ రాష్ట్రమందు కాగితపుగిరణ, కాగితముతయారు చేయు మిల్లును స్థాపించు ప్రణాళిక నొకదానిని ఆమోదించిరి. ఈమిల్లు సంవత్సరమునకు ౫వేల టన్నుల కాగితమును తయారు చేయగలదిగ నుండును. అది సిరిపూరులో స్థాపించబడును, సిరిపూరులో మంచినీరును, భాగ్యదగ్గర దిక్కు మున్నది. ఇట్లు బొగ్గు, వెదురు ఒకజానికొకటి దెంపెక్కదూరము లోపల దిక్కుట సిరిపూరుకు ప్రత్యేకతనైయున్నది. కనుక భారతదేశమందు ఇతరమిల్లులతో పోల్చిచూచినచో సిరిపూరుకు సౌకర్యము ఎక్కువ, అందుచే ప్రతియొకటన్ను కాగితము తయారుచేసికొనుటకు బొగ్గుకగు ఖర్చులోను రూకలంకంటె ఎక్కువ అదాయ మగుచున్నది.

ఈమిల్లువ్యాపారమును సాగించు కంపెనీని హైదరాబాదు కన్స్ట్రక్షన్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారు మేనేజింగు ఏజంటులుగనుండి ఏర్పాటు చేసెదరు. మిల్లుకు పెట్టుబడి ఒకకోటి రూపాయలు ఉండుటకు అధికారమొసగబడినది. అందులో ఇపుడు రూ౫౦లక్షలు మాత్రమే వాటాలుగ నమూలు చేయబడును. ప్రభుత్వమువారు రూ౨౫లక్షల వాటాలనుకొనుటకు అంగీకరించినారు. హైదరాబాదు కన్స్ట్రక్షన్ కంపెనీలిమిటెడ్ యొక్క డైరక్టరులు అసోసియేటులును కలిసి రూ౧౦లక్షలమీద రూ౧౫లక్షలు వాటాలు తీసికొనుటకు ఒప్పుకొనినారు. తక్కిన రూ౧౫౨ లక్షలు ప్రజలనుండి వాటాలుగ వసూలు చేయబడును. వాటాలు మొదట ను, ఘనిజాంగారి ప్రజలకొరకే సకోసుచో వారలకొసగబడును.

మిల్లు వ్యాపారప్రణాళిక చాల జాగ్రత్తగా తయారుచేయబడినది. ప్రతిచిన్న విషయముకూడ ఆలోచించి నిర్ణయించబడినది. ముడిపదార్థముల సంపాదనము, యంత్రాగవరములు, కాగితము ఉత్పత్తికగుఖర్చు—వీటికి సంబంధించిన అన్ని విషయములు సరిగా అలోచించబడినవి. ఈపరిశ్రమ పెట్టుబడిపై ప్రతిఏట ప్రతిశత ౧౦ మొదలు ౧౨వరకు ప్రతిఫలము పొందగలదని అనుకొనుచున్నారము.

ఒకటిరెండు నెలలలోగా వాటాలు అమ్మనించబడగలవు.

బొంబాయిలో శాంతి

బొంబాయి: ఏప్రిలు ౨౯

బొంబాయి నగర మందిప్పుడు సంపూర్ణముగా శాంతి ఏర్పడుటచే రాత్రి ౧ గంటల తర్వాత వీధులలో ఎవరుగాని తిరుగరాదను ఆజ్ఞ గడువు నేడుతీరగా, మరల అది పునరుద్ధరించ బడలేదు. తక్కిన నిషేధాజ్ఞలు కొంతకాలము అమలులో నుండగలవు.

బొంబాయి పోలీసుల విచిత్రసమస్య

మంగలివాగలను తిరుగనీయవలెనా, కూడదా

"సంశయము" అను శీర్షికక్రింద "టైమ్సు ఆఫు ఇండియా" పత్రిక ఇట్లు సంపాదకీయము వ్రాసినది:—

బొంబాయి నగరములో మేజిస్ట్రేటులకే పెద్ద సంశయమువచ్చినదో లేక మంగళ్లకే పెద్ద సంశయము వచ్చినదో స్పష్టముగా తెలియుట లేదు, పోలీసుకమిషనరుగారి అజ్ఞప్రకారము జనులు మారకాయుధములను వెంటబెట్టుకొని పోరాదు,మంగలికత్తి నిస్సందేహముగ మారకాయుధమే. అది క్షౌరమునకు ఎంత పనిచేయునో గొంతుకోయుటకును అ తరక్కచక్కగా పనిచేయును. కాని మంగలికత్తిలేని మంగలి రైఫిలులేని సిపాయివలెను, న్యాయము తెలియని న్యాయాధిపతివలెను, అవేశములేని కవివలెను నుండును. అది అతనివృత్తిలో ఉపయోగించు పరికరము మాత్రమే గాదు, అదిఅతని ఉద్యోగ చిహ్నము, అతని గౌరవమునకును బలమునకును చిహ్నము, ప్రతిచోటను గౌరవాదరణలు పొందుటకు ఆధారము, సత్యమైన మంగలిగాడు, అరిస్టోటిల్ (ప్రాచీన గ్రీకుదేశపు గొప్ప తత్వజ్ఞాని) వలెనే, ఎల్లప్పుడును సంచారజీవిగానే యున్నాడు. కాబట్టి మంగలివాడు ఒకచోటి నుండిమరియొకచోటికి కదలరాదనియు, కూడా కత్తి బట్టుకొని పోరాదనియు చెప్పుట అసాధ్యమైన షరతు పెట్టుటయే గనుకని సంశయమును శీర్షికక్రింద హైమ్సాఫ్ ఇండియా! వ్రాయుచున్నది. కాని శాసనములను అజ్ఞలను అమలుపరచవలసిన విధి ఒప్పగించబడిన మేజిస్ట్రేటు పనికూడ కష్టమైనదే. నగరముయొక్క శాంతి, భద్రతలకు గొప్ప భంగము కలగకుండ కమిషనరుయొక్క అజ్ఞను సడలించుట కష్టము, కాని మంగలివారలకు పనిలేకుండ నిర్బంధమేర్పరచుటచే ఉకయించు పరిస్థితి ఇంకమరీ చిక్కనిది. క్షౌరము నాగరికతకు ముఖ్యలక్షణమే గాక మానవత్వమునకుకూడ ముఖ్యలక్షణము, ప్రపంచాలి నాష్యమునకు సృష్టికర్త యూహించుకొను మానవుండిది గొప్ప బాధ్యత కావుట్టి నగరమున వ్యాపారమునకు లేకయు, క్షౌరములేక, శారీరకముగ అశుభ్రముగనుండుట యా ప్రాచీన కాలపు మోటకతనములో పడుటయే, కనుక బొంబాయి నగర సమస్యయంతయు ఇపుడిట్లుగలదు ప్రతి కోలా కొన్నికత్తులకాయులను పసులగొట్టనివ్వ చుండుటయును, చేతులను విరుగగొట్టనివ్వుటకు అంగీకరించుటయా, లేక నగరమందందరును గడ్డములు గొరిగించుకొనక తలవెంట్రుకలు జడలుగట్టుమండ ఓర్చుకొని యుండుటయా!

"నగరమునందు బాలాపహరణము"

"కుట్రదారుల సంఘ నిర్మాణము"

ప్రభుత్వ ప్రకటన శాఖాధ్యక్షులవారు ౨౯—౪—౩౮ ఫ. నాటి లేఖలో మాకిట్లు తెలియజేయుచున్నారు'

బ్రిటిషు యువతులకు గృహనిర్వహణ విద్య

బ్రిటనుదేశమందంతటను త్వరగా కాపురము చేయబోవు యువతులకు గృహనిర్వహణకు సంబంధించిన వంట మున్నగుపనులను సరిగా చేయగల్గుటకు తలయుకిషను మొదలగునట్టి "విద్యా సంఘములు" స్థాపించేయుమని "యుద్ధ్యుకేషన్ బోర్డుయొక్క సలహాపై అనంఘము లేక్పడితిక బూనుకొనెను. ఇపుడు బ్రిటనులో చాలమంది యువతులు చదువుకొని ఉద్యోగములుజేయు అలవాటు ఏర్పడుటచే వారలు కాపురము చేయుటకు పోవునప్పటికి సరిగా వంట చేయుటగాని, ఇంటిఖర్చులు సరిగా చేయుటగాని తెలియనివారలైయున్నారు. ఈలోపము తొలగించుటకై ఈఏర్పాటు చేయబడినది. ఈ యువతులకు కుటుంబములోని వారలకు మంచి పుష్టికలుగునట్లు అహారము పెట్టుసిద్ధముజేయుటలు సినగియుకూడ నేర్పబడును, కాబట్టి విద్యాసంఘములద్వారా కాపురము చేయబోవువారలకు శిక్షణనొసగు ఏర్పాట్లు చేయుటయేగాక. బోర్డుఆఫు యుడ్యుకేషన్ వారు బాలికలు సామాన్య విద్య ముగించులోపలనే ఇట్టివిషయములను నేర్చుకొను ఏర్పాట్లనుగూర్చి విచారణకూడ చేయుచున్నారు.

అప్పుబాధచే ఆత్మహత్యాప్రయత్నము

(ఒకవిలేఖరి)

నర్సాపూర్ (మెదిపల్లి) ౩—౪—౩౮,

ఈగ్రామము కల్యకూర్తి తాలూకాలో చేరినది. దీనిజనసంఖ్య సుమారు వేయిమందియుండును. ఈసంవత్సరము వర్షములులేక పైరులన్నియు ఎండిపోవుటచే గొప్ప కరువు సంభవించినది. ఇందలి రైతులు తమపశువులకు నీరు మేతలు లేక చాల దుఃఖపడుచున్నారు దయామయులగు మహాప్రభువులు వారలకష్టములను చూచి ౧౩గనుసనిచ్చిన భూమిసర్వలు బకాయిం దాకానిచ్చినారు. కాని సాహుకారుల ఒత్తిడి దినదినము వృద్ధియగుచున్నది. ఎనిమిది పదిరోజుల క్రిందట సాహుకారిబాకిపోరాట మధికమగు

"౨౨ ఏప్రిలు ౧౯౩౮ ఫ. నాటి మీ పత్రికలో ప్రకటితమగు సంగతులనుగూర్చి ప్రకటించబడినవార్త విషయమునందు, మోహనసింగు కన బడకపోవుటనుగూర్చి మీరు "తెలిసినట్టి సంఘటనలు అసత్యములు, దుర్భిప్రాయ జనకములు. కర్తారసింగు కుమారుడగు మోహనసింగు ఎల్లప్పుడును తనఇంటినుండి పారిపోవు అలవాటుగలవాడు. ఈసారి అతడు వరంగల్లు జిల్లాలో ములుగు (తాలూకా)లో నుండిన తనమేనమామయొద్ద సికంద్రాబాదు—అతనివద్దకు పారిపోయెను. తిరిగివచ్చినతర్వాత అతడు సుల్తానుసాహిలో ఖాదర్ సాహెబ్ అనువారి ఇంటిలో రెండువారములుండెను. తర్వాత అతడు అలిజాపూరులో షేక్ అలీఅను ఒకరిఇంటనుండెను, షేక్ అలీ హార్మోనియం వాయించువాడు, బ్యాండు వాయించగలవాడు. మోహనుసింగుకు వీటియందు అభిరుచిగలదు. తర్వాత మోహనసింగు తండ్రియింటికి చేరుకొనెను."

బీదనగరులో మధ్యాహ్నపు ప్యాసింజరు నిలువకుండుటచే కష్టములు

మ.ఘ.వ. నిజాంస్టేటు రైల్వేవారు ఏప్రిలు ౧౫వ తేదినుండి రైళ్లరాకపోకల టైములుమార్చుటయేకాక కొన్ని స్టేషన్లయందు కొన్ని బండ్లు వాగుట ఎచేసినారు. అట్లుచేసినప్పుడు ప్రయాణీకుల కష్టసుఖములు వాలోచించినట్లు తోచుచున్నది, ఏల, బెజవాడనుండివచ్చు పగలు రెండుగంటల ప్యాసింజరును బీదనగరు చుట్టుయున్న మిక్కిదూరమునుండి ప్రయాణము చేయువారు ప్రస్తుతము అ ప్యాసింజరు నిలువనందున ప్రయాణీకులకు ఎన్నిరోజో యిబ్బందులు కలుగుచున్నవి. ఉదయము ౭ గంటలకు ఒక లోకల్ వున్నది. కాని, పదిహేను, యిరువై మైళ్ల దూరమునుండి వచ్చే ప్రయాణీకులు రాత్రంతయు నిద్ర చెడి నడువవలసి వచ్చును. సాయంత్రము ౭ ఘంటలకు ఒకబండి యున్నది.కాని అబండిలో ప్రయాణము చేయువలయున్న హైదరాబాదుకు చేరేసరికి రాత్రి ౯ ఘంటలు మించిపోవును. అప్పుడు అనగరమున తలదాచుకొనుటకు చాల యిబ్బందులు కలుగును. ఎన్ని ఏండ్లయున్నను పగలుబండికే చాల జనము ఎక్కుచుందురు ఇదిగాక అపగలు బండికే పోస్టుకలదు. తక్కినబండ్లకు పోస్టులేదు. బెజవాడ ప్రాంతమునుండి మా గ్రామమునకువచ్చే పోస్టు ఘటకేశ్వరములో యిచ్చుచున్నారు. అక్కడినుండి పుదయము తొమ్మిదిఘంటలకు హైదరాబాదనుండి వచ్చే ప్యాసింజరులో మరల మావద్దకు పంపించుదురు. వారు దేవమాత్రమయిన అశ్రద్ధచేసిన యింకొకరోజు అలస్యము. ఈగ్రామము ఆస్పత్రివనుండి జాలాపుకు, గాజులపోచంపల్లికి,ముసిప(రాయకొండ)టప్పా తీసుకపోవును ఈయూరు పోస్టులక్రిందను నోకంద గ్రామాలుకలవు. ప్రస్తుతము బ్రిటిషు ప్రాంతమునుండి వచ్చు, పత్రికలు, ఉత్తరాలు పోవటి రెండురోజులు ఆలస్యముగా పోచ్చుచున్నవి, అకారక్క పగలుబండి రెండునిమిషములు మాత్రము నిల్పినయెడల ప్రయాణీకులకు యిబ్బంది దుండవు, పోస్టు సౌకర్యము చాలాబాగా యుండును.

పొద్దుటూరి పాపయ్యగారి లింగయ్యగుప్త

టచేతను తాను పెట్టుకొనుటచేతను విసుగుజెందిన గొల్లవాడొకడు ప్రాణత్యాగ మొనరించవలెనని తలంచుకొనియుండెను దూలమునకు ఉరిత్రాడుకట్టి వేలాడునపుడు అతని భార్య చూచి ఆర్చుచుండగా పోలీసుపటేలు వచ్చి అట్టి కృత్యమునుండి ప్రాణసంరక్షణగావించిరి. నైజాము హోమునకు రిపోర్టుగావించిరి. విచారణకై సుహెరిటారు గ్రామమున కేతెంచినారు.

స్వాతంత్ర్యమునకై జెకోస్లోవేకియాలోని జర్మనుల ఆందోళన

తమ దేశస్వాతంత్ర్యమునకై జెకోల ప్రతిజ్ఞ

బర్లిను మే ౨

జర్మనీలోని గోరింగు గారి అభిప్రాయమును వెల్లడించు 'నేషనల్ జీటంగు' అను పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—

జెకోస్లోవేకియా రాజ్యములోని జర్మనులు తమకు కోరదగినవాన్నిట, స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి జెకోస్లోవేకియా ప్రభుత్వముతో వివాదపడుచు ఆందోళన చేయుచున్నారు. అచటి జర్మనుల కోరికలనుగురించి జెకోస్లోవేకియా ప్రభుత్వమే ఆలోచించి ప్రత్యుత్తర మొసంగవలెను. కాని ఆరాజ్యములోని సమస్యలగురించి ఇప్పుడు జర్మనీయును, యితర రాజ్యముల వారును సంప్రతించవలసిన ఆగత్యము లేదు. జెకోస్లోవేకియాలోని జర్మనుల కోరికలను వారి నాయకుడగు హెన్లిను నిర్వచించినవిధముగ, జెకో ప్రభుత్వమువారు ఏదైన నొక కార్యవిధానమును పూనుకొనినప్పుడు బ్రిటిషువారు జెకో ప్రభుత్వవిషయమై కొంత ప్రసక్తి కలుగజేసికొనవచ్చును. కాని బ్రిటిషువారును జర్మను ప్రభుత్వమును సాగించెడి సంప్రతింపులలో జెకో ప్రభుత్వవిషయమై చర్చింపబూనుట అనవసర ప్రసంగముగా నుండగలదు.

జెకోల ప్రతిజ్ఞ జర్మనుల పట్టుదల

ప్రేగ్ మే ౨

జెకోస్లోవేకియాలో మే సెలారంభోత్సవము దేశమంతటను జరిగెను. జెకోలు తమకంఠములలో ప్రాణమున్నంతవరకును, జెకోస్లోవేకియా దేశస్వాతంత్ర్యమునకు భంగమురాకుండ కాపాడెదమని ప్రతిపట్టణములోను జరిగిన సభలయందు చెప్పిరి.

జెకోస్లోవేకియాలోని జర్మనుల నాయకుడగు హెన్లినుగారు కారల్సుబాదులో ఉపన్యసించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—

జెకోస్లోవేకియాలోని జర్మనులు సర్వ స్వతంత్రాధికారులుగా నుండవలెనే గాని ఒక రాజ్యంలో చేరియున్న ఒక అల్పసంఖ్యాక సంఘముగా కొన్ని ప్రత్యేక సౌకర్యములను పొందుట చాలదు మనకు విజయము చేతులలోనే యున్నది.

స్విట్జర్లాండు ఎల్లప్పుడును తటస్థముగ నుండగోరుట

నానాజాతి సమితికి లేఖ

బెర్ను: ఏప్రిల్

అయిరోపాలో ఎటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడియున్నను స్విట్జర్లాండు దేశము మాత్రము ఎల్లప్పుడు తటస్థముగా నుండును అని నానాజాతి సమితివారు ప్రకటించవలెనని కోరుచు స్విట్జర్లాండు ప్రభుత్వమువారు ౨౯వ తేదిన లేఖపంపిరి.

స్విట్జర్లాండు ఎల్లప్పుడు తటస్థముగా నుండెను. ఇప్పుడుకూడ తటస్థముగా నుండగోరుచున్నది. అందుచేత స్విట్జర్లాండుయొక్క తటస్థభావమును నానాజాతిసమితి పూర్తిగ అంగీకరించబడెను అని ఈలేఖ కోరుచున్నది.

బాలికల ఉన్నతపాఠశాల

కార్యదర్శులు

హైదరాబాద మే ౫

విరాళములు

శ్రీయుత రామాచారిగారు (హైకోర్టువకీలు) పాఠశాల మందిర నిర్మాణమునకై రు.౫౦౦ లు వాగ్దానమొసర్చి, రు ౧౦౦ లు పంపి కమిటీవారి కృతజ్ఞతాబద్ధుల జేసిరి.

వివాహకట్నము

శ్రీయుత యాదయ్యగారు తమతమ్ముని వివాహసందర్భమున రు ౫లు పాఠశాలకు సమర్పించి తమ స్త్రీ విద్యాభిమానము ప్రకటించిరి. వధువు ఈబాలికా పాఠశాల విద్యార్థిని.

మూత

౧మే ౧౯౩౮ నుండి ఎండకాలపు సెలవులకు పాఠశాల మూయబడినది. ౧ జూను నాడు మరల తెరువబడును. అప్పుడు పాఠశాల కొత్త యింటిలోనే యుండును. ౩౦ ఏప్రిలునాడు బాలికలకు మిఠాయిలు ఎప్పటివలె పంచిపెట్టబడెను. ఉపాధ్యాయులకు కార్యనిర్వాహకులు అల్పాహారవిందు జరిపిరి

చీఫు ఇన్స్పెక్ట్రెసుగారు

మిస్ నంది (బాలికా పాఠశాల చీఫ్ ఇన్స్పెక్ట్రెసు)గారు, ౨ మేనాడు ఉదయమున ౧౦ ౧-౩౦ వేళ పాఠశాలకొరకు కట్టబడుచున్న మందిరమును పరిశీలించి సంతోషము తెలిపిరి.

గోలకొండపత్రిక

బహుధాన్య నామ సంIIర వైశాఖ శుII ౬

గురువారము

మ. ఘ. వ. నిజాంప్రభుత్వపు రైల్వే శాఖనివేదిక

మన రాష్ట్రపు రైల్వే ప్రభుత్వశాఖలలో చేరిన తర్వాతను:డీగూడ ఇంతవరకును దానివార్షిక నివేదికలు మాకు లభించియుండలేదు. ఇపుడు స్లాటరుగారు ఏజంటు అయినప్పటినుండి రైల్వేశాఖనుగూర్చి అనేక విషయములను ప్రజలు అధికార ముఖమునుండియే పత్రికలలో తెలిసికొను సౌకర్యమేర్పడుట పూర్వపురైల్వే పరిపాలనకును, స్లాటరుగారి క్రింద పరిపాలనమునకును భేదమును సూచించుచున్నది. స్లాటరుగారు ప్రత్యేకముగ రైల్వేశాఖ సంబంధముగై, ప్రజలు తెలిసికొనగోరు విశేషములను వారలకు తెలియజేయుటకై ప్రచురణోపశాఖ నొకదానిని నేర్పాటుచేసినారు. సాధారణముగా మన రాష్ట్రమందు అనేకశాఖల వార్షికపరిపాలన నివేదికలు మిక్కిలి ఆలస్యముగా పత్రికలకు పంపబడుచుండ, రైల్వేశాఖకు స్లాటరుగారి దయవలన ప్రచురణశాఖయొకటి ఏర్పడుటచే, రైల్వేపరిపాలనయందు జరుగు విశేషములు ఎప్పటికప్పుడు ప్రజలకు వెల్లడియగుటకు సౌకర్యమేర్పడుటయేగాక, వార్షికనివేదిక సంపూర్ణమైనది ఒకప్రక్క తయారగుచుండ, ప్రస్తుతము సంక్షేపనివేదిక, ౩౧ మార్చి ౧౯౩౮ తో అంతమగు సంవత్సరమునకు సంబంధించినది పత్రికలకు పంపబడినది. ఇది సంతృప్తికరమైన యంశము.

నివేదన సంవత్సరమందు క్రొత్త రైల్వేలైనుల నిర్మాణముగాని, ఉన్న లైనుల విస్తరణగాని జరుగకున్నను, రైల్వేలవల్ల ఆదాయము నివేదన సంవత్సరమునకు పూర్వసంవత్సరములోకంటె హెచ్చినది. ఖర్చులు మున్నగు అన్ని త్రోసివేయదగినవి త్రోసివేయబడగా మొత్తము రూ. ౧౨౭ లక్షల ఆదాయము వచ్చునట్లు తేల్చబడినది. నివేదన పూర్వసంవత్సరమందు రు ౧౧౫లు మాత్రమే ఆదాయము వచ్చియుండెను. ౧౯౩౬-౩౭ నుండి క్రమ క్రమముగ ఆదాయమిట్లు హెచ్చుచుండుట జూడ ఆర్థికదుస్థితినుండి వ్యాపారము తేరుకొనుచున్నదని భావించవచ్చును. నివేదనసంవత్సరమందు రైళ్లలో తిరిగిన ప్రయాణికుల మొత్తముసంఖ్య అంతకు పూర్వము సంవత్సరములో ౭౫ లక్షల నుండి ౮౯ లక్షలకు హెచ్చెను. రైళ్లపై తీసికొనిపోబడిన భారము ఇట్లే ౨౫ లక్షల టన్నులనుండి ౨౭ లక్షల ౫౦ వేల టన్నులకు హెచ్చెను. పనిజరిపించుటకగు ఖర్చులలో ఒక్కలక్ష రూపాయలు హెచ్చెను. ఆముశాలపంట చెడియుండనిచో రైల్వేశాఖయొక్క మొత్తము ఆదాయము ఇంకను హెచ్చియుండ వలసినదని నివేదికలో విచారము వ్యక్తముచేయబడినది.

నివేదిక సంవత్సరమందు ఖర్చులో ఒక లక్షరూపాయలు హెచ్చినందుకు పరిపాలనలో క్రొత్తవిశేషములు లేకపోలేదు. సికింద్రాబాదు—ద్రోణాచలముల మధ్యను, పూర్ణా-జాల్నా - ఔరంగాబాదుల మధ్యను అదనపుబండ్లు ప్రవేశపెట్టబడెను. సికింద్రాబాదు నిజామాబాదుల మధ్యను, నాం దేడు-పూర్ణా లైనుమీదను కూడ ఇట్టి అదనపుబండ్లు ప్రవేశపెట్టబడెను. సాధారణమైన ఛార్జీలకంటె ప్రతిశతి ౧౨½ మొదలుకొని ౫౦ వరకు నానారకముల తగ్గింపులు చేయబడిన ౧౭౫ రకముల టిక్కెట్లు ప్రయాణికులను చాలవరకు ఆకర్షించినవి. సామానుల ఛార్జీలలో గూడ ౧౧౧ తగ్గింపులు అనుసరించబడెను. సామానులు పూర్వముకంటె శీఘ్రముగా చేరవలసినచోటికి ఒక నియమితకాలమునకు చేరు ఏర్పాటులుచేయబడినవి ఇంతేగాక రైలుబండ్లలోనే ప్రయాణికుల సౌఖ్యములకు వలయు ఏర్పాటు లనేకములు చేయుబడినవి. ఈసౌఖ్యములలో ముఖ్యముగా గమనించదగినది మూడవ తరగతి డబ్బాల న్నింటిలోను పాయెఖానాలలో మంచి నీటివసతి నొనగూర్చుట. అనేకములైన ౩వ తరగతి డబ్బాలలో ఇప్పటికే యలెక్ట్రికు ఫంకా లమర్చబడుటయేగాక ఇక నిర్మించబడబోవు అన్నిడబ్బాలలోను యలెక్ట్రికుఫంకాలు తప్పక అమర్చుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఈఫంకాలకంటె ముఖ్యముగ రైల్వేవారు ౩వ తరగతి ప్రయాణికుల కొరకు డబ్బాలలో ఇరుకులేకుండ సుఖముగా కూర్చుండునంత స్థలము లభించునట్లు చేయవలెను. ఏస్టేషనులోగాని క్రొత్తగా ఎక్కు మూడవతరగతి ప్రయాణికులు బండి కనబడిపోవునేమోయను తొందరలో డబ్బానుండి డబ్బాకు ఆదుర్దాతో పోవుచు ప్రతిడబ్బాలోని వారిచేతను స్థలములేదను నిరసమునకు పాత్రులుగాకుండ చేయవలెను. రైల్వే ఆవరణలో 'అనారోగ్యకరమగు ఆహారపదార్థములు అమ్మబడకుండనట్లు రైల్వే అధికారులు కనుపెట్టియున్నారను అంశము సంతోషకరమైనది.

రైల్వేశాఖవారే రాష్ట్రమంతటను బస్సుసర్వీసులనుగూడ నిర్వహించుచున్నారు. ఈబస్సు సర్వీసులచే ఆక్రమించబడిన దూరము పూర్వసంవత్సరమందు ౩౭౭౭ మైళ్లనుండి నివేదన సంవత్సరమందు౪౦౭౯ మైళ్లకు హెచ్చినది. బస్సుల సంఖ్య ౩౧౮ నుండి ౩౭౨ కు హెచ్చినది. కాని ఇప్పటికిని ఈబస్సుశాఖ మొత్తము రాష్ట్రపురోడ్ల దూరములో మూడింట రెండుపాళ్ళ వరకు మాత్రమే ఉపయోగించుచున్నది. ప్రయాణికుల సంఖ్య పూర్వ సంవత్సరములో ౧౦౭ లక్షల ౫౦ వేలమండి ౧౧౭ లక్షల ౫౦ వేలకును, సామానుల భారపరిమాణము ౮౦౦౦ టన్నుల నుండి ౭౧౦౦౦ టన్నులకును హెచ్చినది. ఖాస్గీ బస్సులు తొలగించబడిన తర్వాత, ఆబస్సుల వ్యాపారము ప్రభుత్వపుబస్సులకు వచ్చుటచే ఇట్టిహెచ్చుదల కనపడుట సహజమే. ఖాస్గీబస్సులు తొలగించబడిన తర్వాత కొన్నిమాసముల వరకుగూడ బస్సులసంఖ్య ప్రయాణికుల సంఖ్యకును సౌకర్యమునకును చాలదను మొఱలు విశేషముగా నుండెను. కొద్దిమాసములనుండి ఆమొఱలు పూర్వమంత ఎక్కువగా మాకు వచ్చుటలేదు. నివేదన సంవత్సరమందు బస్సు సర్వీసులపై ఖర్చులుపోను నికరాదాయము రు ౨ లక్షల ౮ వేలు తేలినది. ఇదిపూర్వ సంవత్సరములో వచ్చినదానికంటె ౧ లక్ష ౨౩ వేలును, అంతకు పూర్వసంవత్సరములో నికరాదాయముకంటె 33 వేలును తక్కువగానున్నది. ఇందుకునివేదికలో ఇచ్చిన అంకెలనుబట్టి ఊహించదగిన కారణము మొత్తము ఆదాయము హెచ్చుదలకంటె ఖర్చు హెచ్చుదల భారముగ నుండుటయే కనపడుచున్నది. రైళ్లకును బస్సులకును ౨౩౮ చోట్ల సంబంధము సరిగా ఏర్పరచబడినది.

నివేదన సంవత్సరమందు గమనించదగిన ఒక విశేషమేమన నిజాంరాష్ట్రమందలి విశేషములను చూడగోరు వారలకై ప్రత్యేకములైన ఛార్జీల సౌకర్యములతో యాత్రలేర్పరచబడెను. రైళ్ళపైనేమి, బస్సులపైనేమి, లేక రెంటిపైనేమి సాగించబడిన అట్టియాత్రలను ౧౦౦౦౦ మంది అనుభవించిరి. నిజముగా ఈయాత్రలు చాలమంది ప్రజల నాకర్షించినవి, ఇంకొక విశేషమేమం రైళ్లకు బస్సులకుకూడ ఉపయోగించు టిక్కెట్లు యాత్రలలోను, ఇతర సమయముల లోను ఒసగబడినవి. మూడవ విశేషమేమనిన, సికిందరాబాదు, హైదరాబాదు, వరంగల్లులలో ఏచోటికంటె ఆచోటికి సామానులను చేర్చు బస్సుసర్వీసు వ్యాపారస్థులకై ఏర్పాటు చేయబడెను. ఇదియు నానాటికి లాభకరమగుచున్నట్లు చెప్పబడినది. కడపట గమనించదగిన విశేషము ప్రభువుగారు రైల్వేశాఖవారికి విమానపు సర్వీసు నేర్పాటుచేయుటకు అధికార మొసగుచు ఫర్మాను ప్రసాదించుటయెయున్నది. అప్పుడే విమానములు దిగు ప్రదేశములను బాగుచేయుటకై పనిచేయబడుచున్నది. రైల్వే ఏజంటుగారికే రాష్ట్రమందు పరిశ్రమల అభివృద్ధికై సౌకర్యములను ఒనగూర్చుపని పెట్టబడినది. అందువిషయమై, రాష్ట్రములో ఇవు డే యేపరిశ్రమలకు సౌకర్యములుగలవో తెలుపు ఒక రిమ్యమైన పుస్తకము ప్రకటించబడినది.

మొత్తముమీద నివేదిక చదువుటకు చాలసంతృప్తిగానున్నది. కాని నివేదికలో వర్ణించబడిన వాటికిని ఇంకను సాధించదగిన వాటికిని గల తారతమ్యముకూడ చూడదగును. అట్టిసాధించదగిన వాటిలో రైలు బండ్లును, బస్సులును ఇప్పటికిని ప్రయాణికుల ఒత్తిడికి చాలినంత విస్తరించవలసియుండుట ఒకటి. కాని మొత్తముమీద రైల్వేపరిపాలనను ప్రయాణికులగు ప్రజలకును, వ్యాపారస్థులకును ప్రశంసాపాత్రముగ చేయవలెనను శ్రద్ధయొకటి స్లాటరుగారి నివేదికయందంతటను కనుపించుచున్నంతవరకు ఇప్పటికిని కొరవగానుండు విషయములు సాధ్యమైనంత త్వరలో పరిపూర్తి జెందగలవని ఆశించుటకు అవకాశ మేర్పడుచున్నది.

హిట్లరుగారి చల్లని చూపుకై జెకోస్లోవేకియా శ్రద్ధ

ప్రేగ్: ఏప్రిల్

హేర్ హిట్లరుగారికి డాక్టరు బీన్సు సందేశము

"జర్మను జాతికంతటికిని విరామ దివసమగు మేమాస ప్రారంభదినమున తమకు నా హృదయపూర్వక అభివాదనములను తెలుపుచున్నాను" అని జర్మనీ నియంత హిట్లరుగారికి జకోస్లోవేకియా అధ్యక్షుడగు డాక్టరుఎడ్వర్డు బీన్సుగారు శుభసందేశమును పంపిరి.

జర్మనీ దేశముతో జకోస్లోవేకియావారు విరోధము పెట్టుకొని పని సాధించు ఉద్దేశములేదని తెలుపుటకై డాక్టరు బీన్సుగారు హిట్లరుకు యీ శుభసందేశమును పంపిరట. ఇంతకు పూర్వము కూడ అప్పుడప్పుడు బీన్సుగారు ఇట్టిసందేశములను పంపుచుండుటకలదు. వానికి అప్పుడు ప్రాముఖ్యతే మేదియు లేకపోయెను. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో దీనికి ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యత కలిగినది.

కుట్ర వదంతి కల్ల

లండను: ఏప్రిల్

జకోస్లోవేకియా దేశమున జర్మనువాజీలు నివసించు జిల్లాలలో గల్లంతు లేవదీయవలెనని కుట్రలు జరుగుచున్నట్లు బర్లినునగరము నుండివచ్చిన వార్తలన్నియు కల్లలు, కల్పితములు అని లండనులోనుండు జకోస్లోవేకియా రాయబారి చెప్పుచున్నారు.

అంతర్జాతీయ వలసలో జపానుసేనలు బ్రిటిషురోడ్డు నాక్రమించుటు

షాంగ్ హాయి: మే ౨

నిన్న అంతర్జాతీయ వలసలో ఒక జపాను లారీపై ఎవరో ఒక చిన్న బాంబును విసిరిరి. వెంటనే జపానుసైనికులు అంతర్జాతీయ వలసమధ్యనున్న నాన్ కింగు రోడ్డులో కొంతభాగమును ఆక్రమించి, ఇండ్లనన్నిటినిజాగ్రత్తగ వెతకిరిగాని బాంబు విసరినవాడు తప్పించుకొనిపారిపోయెను.

ఆక్రమణము

నాన్ కింగురోడ్డును జపానువారు ఆక్రమించుకొనుటవల్ల, అంతర్జాతీయవలసలోని బ్రిటిషు సేనానిఅయిన 'మేజర్ జనరల్ టెల్ఫర్ స్మాలెట్టు ఒక బ్రిటిషు సైనికదళమును నాన్ కింగు రోడ్డుపైకి పంపిరి.

నాన్ కింగురోడ్డు బ్రిటిషు రక్షణస్థావరములోనిది అందుచేత అరోడ్డుపై జపాను సైనికులు వుండుటవల్ల బ్రిటిష్ హక్కులకు భంగము కలుగును. కనుక జపానుసైనికులను అచటినుండి మరలించవలెనని టెల్ఫర్ స్మాలెట్ గారు జపాను అధికారులను కోరిరట.

తుదకు జపాను అధికారులకు బ్రిటిషు అధికారులకు ఏదోఒప్పందము కుదిరినది. బ్రిటిషుసైనికులు జపానుసైనికులు నాన్ కంగు రోడ్డునుండి వెనుకకు మరలిరి.

హిట్లరు గారి ఇటలీ ప్రయాణము

బెర్లినులో వీడ్కోలు

బెర్లిన్, మే ౨,

హిట్లరుగారు సపరివారముగ నేడు రోముకు బయలుదేరిరి. బెర్లిను నగరవాసులందరు వారికి వీడ్కోలొసగుటకొరకు కార్మికులకందరికి నేడు సగమురోజు సెలవిచ్చిరి. హిట్లరుగారు స్టేషనుకు పోవునప్పుడు కార్మికులు పురజనులు దారి పొడుగునవిల్చొని వారికి జేజే లొసర్చిరి.

హిట్లరు ఇటలీ ప్రయాణమునకు ౮-౮ంగంటలకు రెండు స్పెషలు ట్రెయినులు బెర్లినునుండి రోమునకు బయలుదేరినవి. మొదటిదానిలో హిట్లరు, గబెల్సు, రిబ్బన్ట్రాపు, హెర్. ఫ్రాన్కు-గార్లు మంత్రులుండిరి. రెండవదానిలో విదేశాంగ కార్యాలయములోని ముఖ్యోద్యోగులు, నాజీ సంఘములోని ముఖ్యసభ్యులు, సైనిక, పోలీసు శాఖల నాయకులు ఉండిరి.

హిట్లరుగారు ఇటలీలో ఉన్న రోజులలో వారిబదులు గోరింగుగారు బెర్లినులో పనిచేయుచుందురు. వారు స్టేషనుకు ప్లాట్ ఫారముపై హిట్లరుకు వీడ్కోలొసగుచు ఇట్లనిరి:—

"మీరు ముస్సోలినీగారిని కలుసుకొనుటవల్ల రోమ్-బెర్లిన్ సౌహార్దముయొక్క బలము తిరిగి ప్రపంచమునకు చాటబడును. మీరిద్దరు ప్రస్తుతకాలములోని మహాపురుషులు. మీసంభాషణలవలన జర్మను, ఇటలీ ప్రజలయొక్క శాంతిభద్రతలేకాక ప్రపంచ మంతటియొక్క శాంతిభద్రతలకు కూడ లాభము కలుగును."

సోషలిస్టులు, హిందూ సభ్యులు కొట్టుకొనుట

పోలీసులు శాంతిని స్థాపించుట

పూనా, మే ౩

ఇక్కడి హిందూ మహాసభ్యులకును సోషలిస్టులకు తీవ్రద్వేషములు ప్రబలియున్న స్థితిలో, మొన్నతిలకురోడ్డులోనున్న హరిజనకాలనీ (ఆశ్రమము)లో ఒకసభ కొల్హాపూరు శాస్త్రి జగద్గురువుగారి ఆధ్యక్షతవ ఒకసభజరుపబడెను. వినాయక దామోదర సావర్కరుగారు ఉపన్యసించవలసియుండెను,

ఇంతలో హిందూసభ్యులు సోషలిస్టులకును, సోషలిస్టులు హిందూసభ్యులకును ఆగ్రహము కలిగించు కేకలువేసిరి, దానిపై చేతులు చేతులు కలియబడెను. రాళ్లు విసరుకొనబడెను. ఇద్దరు సోషలిస్టుయువకులు నెత్తురుకారుచుండ ఆస్పత్రికి తీసికొనిపోబడిరి.

పోలీసులు వచ్చునప్పటికే దెబ్బలాడుచున్నవారలు పారిపోయిరి. సాయుధ రక్షకభటులు రప్పించబడి అచ్చటయుంచబడిరి.

హరిజన కాలనీవద్ద అంతర్వర్ణ వివాహములు జేసికొనిన దంపతులు ముగ్గురువచ్చిన ఒకవిందు జరుపబడెను. అది శాంతముగ జరిగిపోయెను, కలభా జరిగినచోటికి చుట్టుప్రక్కలనుండిన స్థలములలో జరుపదలచుకొన్న సభలు నిలిచిపోయెను.

* * *

మరలదెబ్బలు

పూనా, మే౪

నేడుదయము గల్లీలలో హిందూబాలురచేరి కాంగ్రెసుటోపీలను ధరించినవారలను కర్రలతో మర్దించిరి. మర్దించి ఇండ్లలో దూరుకొనిరి. నిన్నరాత్రి దెబ్బలుతిన్న తమమిత్రులనుచూచుటకై పోవుచున్న సోషలిస్టులనుగూడ హిందూగుండాలు ఏడ్పించిరట.

పోలీసు సూపరింటెండెంటు ఇతరాధికారులతో కలిసి నేడుదయము గలభాజరిగినచోటికి పోయిచూచిరి. అక్కడక్కడ పోలీసులుంచబడిరి, పిదప మూలలయిండ్లలో తుంటరులు చేరి "కాంగ్రెసు నశించుగాక" "హిందూమతము వర్ధిల్లుగాక" అను కేకలను వేయుచుండిరి.

ఈసాయంకాలము "హిందూయొకుల దుర్మార్గములను ఖండించుటకై" సోషలిస్టుల సభజరుగునని ప్రకటించిరి

గూండాల జాబితా తయారుచేయవలెను

కాశీ హిందూ ముస్లింబోర్డు సలహా

కాశీ ఏప్రిలు ౨౯

కాశీ హిందూముస్లింబోర్డువారు మతకలహములకు కారకులైన, అల్లరివాండ్ర జాబితా తయారుచేసి యుంచుటకొరకు తీర్మానము చేసి రి. వారిమీద పోలీసు దర్యాప్తు జరుగవలెననికూడ తీర్మానము చేసిరి.

కాశీ పోలీసు సూపరింటెండెంటు ఇట్టి మందగీండ్ర జాబితా ఒకటి తయారుచేయవలె ననియును, అవసరమైనచో, వారిపైన తగిన చర్య తీసికొని శిక్షించవలెననికూడ తీర్మానము చేసిరి.

జిల్లా మేజస్ట్రేటుగారు హిందూముస్లిం ప్రతినిధులను ఎన్నిచి యీబోర్డును ఏర్పరచిరి. ఇందులో [illegible] హిందూనాయకులు [illegible] ముస్లింనాయకులు కలరు. దీనికి [illegible] గారు అధ్యక్షులు. మౌల్వీ అబ్దుల్ [illegible] గారు ఉపాధ్యక్షులు.

గ్రామములలో విద్యాప్రచారము

అహమదాబాదు విద్యార్థుల తీర్మానము

అహమదాబాదు ఏప్రిల్ ౨౮

[illegible]

కాయకల్ప చికిత్స

పండిత మాలవ్యాగారి ప్రకటన

కాశీ, ఏప్రిలు ౩౦

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు కాయకల్ప చికిత్సనుగురించి ఒక వివరమైన ప్రకటన [illegible]

[illegible]

ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణాశ ఇప్పటిలో లేదు

బ్రిటిషు పార్లమెంటులో లార్డు జెట్లండుగారి సమాధానము

లండను మే ౨

[illegible]

హైందవ ధర్మవీరులు

ఇందు భారతీయవీరుల చరిత్రలు సచిత్రముగా, విపులముగా వర్ణింపబడినవి.

గంథకర్త —సురవరము ప్రతాపరెడ్డి

ప్రకాశకుడు —వి. ఆళ్వారుస్వామి

శోక భాష్పములు

శేషాద్రి [illegible] వెంకటకృష్ణారావు

[illegible]

జాంజిబారు లవంగముల బహిష్కరణము

[illegible]

లాహోరు మే ౨

[illegible]

గోలకొండపత్రిక విడిప్రతుల విక్రయ కేంద్రములు

హైదరాబాదు

1. గణపతిభవన్, ఆబిదురోడు.
2. గులాండప్ప నీరే బుక్సెల్లర్సు, ఏకాజాహీలు.
3. భారత వస్తుభాండార్, సుల్తాన్ బజారు, చాపుడి.
4. ఆంధ్రశ్రీకంపెనీ, రాంకోటు.
5. కే.పి. వీరేశలింగము సుల్తాన్ బజారు
6. కర్నాటక న్యూస్ ఏజన్సీ ఇసామియాబజారు
7. చందానారాయణశెట్టి బుక్ సెల్లరు, చార్ కమాన్.

సికింద్రాబాదు

1. ఇ. నర్సింలు, న్యూసు ఏజెంటు, 108 జేమ్సుస్ట్రీటు. —ఓఫ్ ఏజంటు.
2. శ్రీరామా బుక్ డిపో మార్కెట్టుస్ట్రీటు.

విద్యార్థి వసతిగృహ మునకు వైశ్యుల ఆవేదన

దేశమంతా మేల్కొంచి ... ప్రతివారు ప్రయత్నిస్తూంటే ... నిద్రలో ... [illegible]

హైదరాబాదు ... విద్యా, ధనకార్య వైశ్యుల ... [illegible]

[illegible]

ఆస్ట్రియాలో యూదులను పీడించుట

వియన్నా ఏప్రిలు —౨౯

బళ్లలో చదువుచున్న యూదులను అక్కడ నుండి విడదీసి ప్రత్యేక పాఠశాలలలో చదివించుటను ఏర్పాట్లు చేయబడినవి.

ఈజిప్టులో క్రొత్త మంత్రివర్గము

కెయిరో: ఏప్రిలు —౨౭

ఈజిప్టురాజు ... మహమ్మద్ మహమూదు గారికిని ... అభిప్రాయము లు కల్గుటచే, మంత్రివర్గము రాజీనామా నిచ్చెను. తిరిగి క్రొత్త మంత్రివర్గ మేర్పడినది. ఈ క్రొత్త ... నిలో ప్రాత మంత్రివర్గమందలి వారలెక్కు వమందిగలరు.

బ్రిటను, ఐర్లాండుల ఒడంబడిక

డబ్లిను: ఏప్రిలు —౨

బ్రిటను ఐర్లాండుల ఒడంబడిక నామోదిం చుటకై ఒకశాసనము పార్లమెంటునందు ఐరి ష్ డెయిలులోను —౨౯ వ ఏప్రిలు నాడు ప్రవేశ పెట్టబడెను. డెయిలు దీనిని అంగీకరించి నది.

గారు గలరు, అరులక్షల రూపాయలు వ్యయ ము చేసి దేవాలయము కట్టించిన సుమిడెల్లి లక్ష్మి నారాయణ కొమారుడు సుమిడెల్లి పద్మనాభ స్వామిగలరు. ... [illegible] ... కృ మహాసభ అధ్యక్షులుగు శ్రీయుత దండు పెంటయ్యగారు విద్యాభిమాని సంఘసేవాపరు డగు రెడ్డె జగదీశ్వరయ్య గుప్తగారు ఎవరి సహా యము కోరక ఎనిమిదివేల రూపాయీలు వ్యయ ము చేసి సప్తాహము చేసిన మిర్యాల రామలింగయ్య మొదలగు ప్రసిద్ధిగాంచిన ధనవంతు లనేకులు గలరు.

అంబికా జ్యోతిషాలయం

జననకాలము, తేది, స్థలము, పేరు వ్రాసిన మీజీవితములో యిటుపై సం భవించు ముఖ్యఫలములతో జాతకము వ్రాయుటకు రూ. 2—8—0

ఒక సంవత్సరఫలము ,, 1—4—0

కొప్పల్లి శ్రీనివాసరావు

శ్రీవైష్ణవ అగ్రహారము గద్వాల

మీకు గనుక

పటుత్వములేని కండరములను శిథిల మైన నరములను అద్భుతముగా బల పరచునట్టి మధుర బలవర్ధకౌషధ మగు—జీవామృతము ఎట్టి అమూల్య మగు ఓషధులతో తయారగుచున్న దో తెలిసినట్లయితే - అనాలోచిత ముగా బలవర్ధకౌషధమని చెప్పబడు ప్రతిదానిని కొనరు.

జీవామృతము

40 సంవత్సరములనుండి పరీక్షింపబ డి ప్రఖ్యాతివహించి ప్రతివైద్యుని చేత నమ్మకముగా సిఫారసు చేయ బడుచున్నది.

అంగళ్లవద్ద దొరుకును.

తయారుచేసిన వారు

ఆయుర్వేదాశ్రమము, మద్రాస్.

స్టాకిస్టు:—రామకృష్ణ స్టోర్సు, సికిందరాబాదు.

కింగ్ & కంపెని, హైదరాబాదు.

లకోటాప్రశ్నలు

మీసీళ్ళకవరులోని అయిదుప్రశ్నల కు దేవీమహిమచే ఫలితములువ్రాసిమీ ...కవరు పంపుటకు రు 1-8-0 సంవ త్సరఫలితం నెలవారీ రు 1-1?-0. భృ గునాడీ ప్రకారం జాతకంవ్రాసి పంపు టకు రు 3-8-0. శ్రీసరస్వతీజ్యోతిషాలయం వేమూరి సోమేశంకర్మ, దేవాలయంవీధి, కాకినాడ

చైనా ప్రతిఘటనచే జపానుచిక్కులు

ఇటీవల చైనా జపాను యుద్ధములో చైనా కు విజయము కలుగుచున్నవి. జపాను ఇదివరలో జయించిన ప్రదేశములను కోల్పోవుచున్నది. ఈ సంగతి జపానీయ ప్రజలకు ఆందోళన కలిగిం చుచున్నది. ప్రస్తుతమంత్రివర్గమును మార్చవల సినదని జపానుపత్రికలు ఘోషించుచున్నవి. "హోచిషిమ్బున్" అనుపత్రిక ఇట్లు చెప్పుచు న్నది. మంత్రివర్గమును క్రొత్తగానిర్మించుట వెం టనే జరుగుట అత్యవసరము. కోనాయి మంత్రి వర్గము ఏ బాధలోనైతే ఇకముందుకు నడువజా లని స్థితికి వచ్చినది." కోనాయి గారు రాజీనామా నిచ్చుటకు సిద్ధముగనున్నారుకాని, సైనికాధికా రులు ఐశ్రీయులు రాజకీయముగ ఏట్టిమార్పులు జ రుగరాదనుచున్నారు.

జ్వరము దాదాపుగా వర్తకుల అధోగతిని కలిగించును

బంద్రానుండి యర్. వి. రావు వ్యాపార ... డు యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. "నేను ఒక్క కంట్రాక్టు చేయుటకై యింకా మూడువారముల వ్యవధియుండెను; కాని అంతట నేను జ్వరపడి తిని. జ్వరము తగ్గినా నేను త్వరలోకోల్కొని వ్యాపారము చేస్తానని అనుకోలేదు. ఆహార ము నాంతియగుచుండెడిది. బలము తగ్గినది. అం తట మా వైద్యుడు హోర్లిక్సు పుచ్చుకొనుమని చె ప్పెను. వెంటనే అద్భుతమైనమార్పు,బలహీనత తగ్గి శక్తి కలిగినది. వ్యవధియుండగా రెండురోజు లున్నదనగా కంట్రాక్టు సంతకము చేసితిని. నా వ్యాపారము రక్షింపబడినది. హోర్లిక్సుకు అభి నందనములు

యర్. వి. రావుగారు బంద్రా

యీరోజే హోర్లిక్సు కొనండి

అంతటా దొరుకుతుంది.

ఒరిస్సా అసెంబ్లీ కాంగ్రెసు పార్టీ

డెయినుగారు అధికారము స్వీకరించుచో మంత్రివర్గపు రాజీనామాకు అనుకూలించుట.

కటకం. మే౧.

ఒరిస్సా అసెంబ్లీ కాంగ్రెసు పార్టి సమావే శము ఈ సాయంకాలము జరిగినది. శ్రీ. ఆర్. డెయినుగారి ఆక్టింగు గవర్నరు నియామకము విషయమున మంత్రివర్గ మంతవరకు అంగీకరించి నచర్యను పార్టీవారు బలపరచి: డెయిన్ నియా మకము రద్దుకానిచో మంత్రివర్గము రాజీనామా యివ్వవలెనని తీర్మానము చేసిరి.

తీర్మానము జరుగుటకు ముందుగా ఆయా శాఖ ప్రోమంత్రి నిత్యానందకనంగో గారు ప్ర ధానమంత్రి హోదాలో తేనందున పరిస్థితులను సభ ... వివరించిరి.

మకరధ్వజరసం

మేలిమి బంగారం, కస్తూరి, అంబరు, విఠాక కల్గిన భస్మములతో తయారైనది. 1 మాత్ర వేసుకుని పాలు త్రాగినచో 1 గంటలో అప్ప టికప్పుడు 70 సం॥రముల వృద్ధులైనను నపుం సకులైనను నీళ్ళవలె వీర్యము పుట్టిపట్టి శీఘ్ర స్ఖలనం అవుతేకి లింగపటుత్వము విశేష కామోద్రేకము గల్గించి 4 గంటలవరకు వీర్య స్ఖలనం గాకుండ అవుచేసి యెంతమంది భార్యలపైనను తృప్తిదీరునట్లు సంభోగ సౌఖ్య ము గల్గించుటకు గ్యారంటీ 1 సీసా 50. మా త్రలు రు 10 ప్రతి మాత్రలోను బంగారము కనుపించును.

నపుంసకతైలం

బాల్యములో ముష్టి మైథునం చేతను, రంకు రోగముల చేతను కాల పరిమితిలేకుండ భోగిం చుటచేతను నరములు బలహీనత చెందినవారికి యీ ఔషధము దివ్యామృతము. వృద్ధులకు సై తము యిన్ని కలిగినప్పటొల్ల సంభోగ శక్తిని కలిగించును. 1 సీసా రు 10 వి.పి. 0-8-0.

డాక్టర్ రత్నం బ్రదర్సు మెడికల్ హాల్ 252, బి. మలకపేట, హైదరాబాదు

బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వముల సంభాషణలు

లండను ఏప్రిలు ౨౯

బ్రిటిషు ప్రభుత్వపక్షమున మి. చెంబర్లేను, లార్డు హాలిఫాక్సు ప్రభువుగారలును, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వ పక్షమున మాన్సియర్ డలాడియర్, మాన్సియర్ బానెటుగార్లును ఏప్రిలు ౨౮, ౨౯ తేదులలో సంభాషణలు చేసి, కొన్ని విషయములలో తమ విధానమును నిర్ణయించుకొనిరి. సంభాషణల అంతమున ప్రకటించబడిన వర్తమానమును బట్టి ఈ క్రింది అంశములు తెలియవచ్చుచున్నవి.

[illegible]

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు నిజాం రాష్ట్రీయుడు

౧౯౩౮ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభా విశేషములు

[illegible]

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ తీర్మానములు

[illegible]

సుచౌపైకి దాడి

టోకియో ఏప్రిలు ౨౯

[illegible]

దక్షిణ షాంటంగులో పోరాటము

[illegible]

పాలెస్టైను విభజన ప్రయత్నములు

అరబ్బుల ఆందోళనము

[illegible]

స్పెయినులో విద్రోహుల యుద్ధములు

ప్రభుత్వ విజయములు

[illegible]

నా గ్రామముపై ప్రచండమైన బాంబుల వర్షము

[illegible]

The only Leading National *Bi-weekly* of the Andhra Provinces.

గోలకొండపత్రిక

Golkonda Patrika

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

GOLKONDA The only out-standing effective medium for the ventilation of views and grievances of 70,00,000 Andhras of the Premier State

Volume 12 | Hyderabad-Dn. | Thursday 5 May 1938 | *Number* 101

గాంధి జిన్నాగారల సంభాషణల మూలము

బాధ్యతయంతయు తమదేనని అబుల్ కలాం ఆజాదుగారు ప్రకటించుట

కలకత్తా, మే ౪

ఇప్పుడు గాంధి, జిన్నా గారల సంభాషణలనుగూర్చి ప్రకటన చేయుటకు సమయముగాదన్నను, అవసరముగ మరల్చి పోయినవి కలుగకుండుటకై ఆ సంభాషణలమూలము మునుగూర్చి మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్ గారొక ప్రకటన చేయుచున్నారు.

...

షానంగ్‌లో జపాను విజయములు

జపానువారి ప్రకటన

అనుమానితుల అరెస్టులు

హిట్లరుకు జగద్గురువు దర్శనములేదు

చీనా జపాను సమరము

జపానువలన అపారనష్ట మేర్పడనున్నది ఇంగ్లీషు వారికే

వినాయకుల నాయకత్వమే చీనా సామ్రాజ్య శక్తిని సన్నగిల్ల జేసినది

(మా ప్రత్యేక రాజకీయ విలేఖరి)

పూర్వ చరిత్ర

ఆధునిక చరిత్ర

సికారురాజు జయపూరుమహారాజుగారికి క్షమార్పణ చేయునా?

భావి సంగతులు

గాంధి మహాత్మునికి సరిహద్దు రాష్ట్రపు అఖండ స్వాగతము

సామరా స్టేషనులో స్వాగతము

మహాత్ముని సంచార కార్యక్రమములో తగ్గింపు

ఆరోగ్యము సరిలేకపోవుటయే కారణము

హిట్లరుకు రోములో రాజ సన్మానము

నిజాంసాగరు ఒకదృశ్యము

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad